Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 16 (100) Elok. 30 p:nä. 1932

SISÄLTÖ

1932
Valtion kustannusliike KIRJA
LENINGRAD

KOMMUNISTI

№ 16 (100)
v. 1932. Elokuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD, Harkovskaja 7. V/K KIRJA, puh. 173-11.

K. LEPOLA.

Elokuun kommunaardien muisto.

KUNNIOITTAESSAMME Elokuun kommunaardien muistoa nyt heidän murhaamisensa 12-vuotispäivänä on meidän tämän hetken olosuhteisiin sovellutettuna alleviivattava niitä opetuksia Kominternin johtaman vallankumouksellisen taistelun lopullisen kansainvälisen voiton takaamiseksi, joiden korostamiseen tuo kaksitoista vuotta sitten suoritettu lahtaririkos ja sen rikoksen uhreina kaatuneiden kommunististen taistelijain muisto velvoittaa ja aihetta antaa. Tänäkin päivänä on meidän **pääopetukseksi** tästä tapahtumasta asetettava **kommunististen puolueittemme rivien lujittaminen niin käsitettynä, että kysymyksessä on sekä kommunistisen puolueen orgnisatoorinen lujittaminen että marxilais-leniniläisen kasvatustyön syventäminen.**

Silloin kun tarkasteltavanamme on kysymys elokuun kommunaardien murhista, silloin kun on kysymys siitä lahtaririkoksesta, jonka uhrina Elokuun kommunaardit kaatuivat, niin me tiedämme, että tämä lahtaririkos ei ollut rikos vain ja yksinomaan neuvostomaamme kommunistista puoluetta vastaan, vaikka se suoritettiinkin NKP(b):n suomenkielisen puoluekollektiivin kokouksessa ja vielä sellaisessa kokouksessa, jossa keskeisimpänä kysymyksenä oli käsiteltävänä silloinen sankarilliselle Punaiselle armeijallemme vaikea ja epäedullinen tilanne Puolan rintamalla ja johon tilanteeseen puoluekollektiivin tarkoitus oli silloin, kuten monasti aikaisemminkin, reageerata mobilisoimalla uusia jäseniä riveistään rintamalle, niin vaikkakin salamurhaajat lahtariteollansa sillä kertaa estivät tämän mobilisoimistoimenpiteen ja siten siinäkin suhteessa välittömästi asettuivat vastavallankumouksellisina NKP(b):tä ja neuvostovaltaa vastaan, niin tosiasiassa oli tämä isku harkiten suunniteltu sekä pitkäaikaisen valmistelu- ja provokatiotyön avulla kohdistettu **ennenkaikkea Suomen kommunistista puoluetta ja eritoten sen raskaassa sekä vastuullisessa tehtävässä olevaa johtoa vastaan.**

Elokuun kommunaardien murhateko päätettiin «murhaopposition sisärenkaan» salaisessa kokouksessa elokuun 26 päivänä 1920. Siinä tilaisuudessa hyväksyttiin laadittu luettelo niistä, joita tuon taitavain lahtarikäsien ohjaaman salamurhaajain koplan tuli lähteä hävittämään. Tälle murhalistalle asetettiin kaikki Suomen kommunistisen puolueen keskuskomitean jäsenet ja puoluejohtoa lähellä oleva puolueaktiivi. Tämä murhattavien lista oli siis laadittu sitä silmälläpitäen, että hävitetään ne toverit, jotka ovat SKP:n johdossa ja puoluetehtävissä vastuunalaisimmilla paikoilla.

Tämän suunnitelman toteuttamiseksi valmistettiin talonpoikais-anarkistiseksi kiihkoilijaksi tunnetun, tosiasiassa sosialidemokraattisen ideologian omaavan, lahtaritilallisten pehtooriksi kouluuttaman talonpojan **Aku**

Pyy-Paasin johdolla sangen hämäräperäisistä aineksista koottu murhaajakopla, joka sittemmin Elokuun Kommunaardien murhat suorittikin. Tämä kuumeisella kiihkolla roistontyöhönsä lähtenyt salamurhaajien joukkio ei syystä tai toisesta osannut, malttanut tai ei ehtinyt laittaa täytäntöön sitä koko suunnitelmaa, minkä Suomen lahtariohranan ja Englannin imperialismin palkoissa pitkäaikaisesti toiminut provokaattori, taloudellinen huijari ja poliittinen vehkeilijä **Voitto Eloranta** teknillisten murhamiesten käteen antoi. Pyy-Paasin johtama murhajoukkio tunkeutui NKP(b):n puoluekollektiivin kokoukseen ja siellä murhasi ja haavoitti yhteensä parisenkymmentä toveriamme. Myöskin toveri **Krylenko** vallankumousoikeudessa yleisen syyttäjän ominaisuudessa esiintyessään osoitti murhaajien tekoa luonnehtiessaan sen tosiasian, että suurin osa murhatuista ja haavoittuneista oli sellaisia, jotka eivät olleetkaan alkuperäisellä murhattavaksi määrättyjen listalla, vaan jotka murhaajat ja lähinnä pyövelijoukkueen teknillinen pomo Pyy-Paasi sattumalta tavattuaan katsoi «samaan sakkiin» kuuluviksi ja sellaisina heidät tuhosivat tai haavoittivat.

Me, jotka olimme läsnä Elokuun Kommunaardien klubilla tämän kaikkien aikojen luokkataisteluliikkeiden inhoittavimman rikoksen suorittamisen hetkellä, kuulimme siellä itseltään Pyy-Paasilta, miten hän petomaisella raakuudella eräiden murhattujen ja haavoittuneiden ääressä riehuen ja murhattuja potkien ilkkui: «ei ole hänelläkään väliä, hän oli niitä teidän miehiä». «Samaan sakkiin» kuuluvilla ja «teidän miehillä» Pyy tarkoitti kommunisteja. Tämäkin siis osoittaa, että Pyy-Paasille ja toisille hänen johdettavikseen jätetyille roistoille oli päätarkoituksena se, että murhatut olivat kommunisteja. Heille riitti murhahimonsa tyydyttämiseksi se, että saivat murhatuksi aktiivisiksi tunnettuja kunnollisia ja rehellisiä kommunisteja. Vaikka eivät kaikki olleetkaan ennakkolistalla, niin ehkäpä tästäkin toimeksi antajien taholta päänsilitystä ja muuta hyvää koituu. Näin arvelivat teknilliset pyövelit. Sama Pyy-roisto avoimesti valitteli eräille murhatilaisuudessa saapuvilla oleville naistovereille, että valitettavasti eivät täällä ole ne SKP:n johtajat, joita vielä jo murhattujen lisäksi etukädessä olisi tapettava. Hän yleensä otti oikeuden päättää: «sinut tapetaan, sinut jätetään».

Kaikki nämä ja monet muut yksityiskohtaiset tosiasiat, koko «murhaoppositioliikkeen» lyhyt, mutta saastainen historia osoittaa, että päätähtäin tässä liikkeessä oli kohdistettu **Suomen nousevaa vallankumouksellista taisteluliikettä ja sen johdossa olevaa silloin vielä nuorta, mutta selvin ja päättävin ottein vallankumouksellisen taistelun tielle lähtenyttä Suomen Kommunistista puoluetta ja sen keskusjohtoa vastaan.** Senpävuoksi on paikallaan, että me tänä päivänäkin paljastaessamme päämme Elokuun kommunaardien muistolle ja tarkastellessamme suoritetun lahtaririkoksen luonnetta ja juuria, pyrimme ottamaan näistä velvoittavista muistoista opetuksia käytännölliseen työhön nähden, käytännöllistä puolueen lujittamista ja voimistamistyötä varten ei yksinomaan NKP(b):n suomenkielisten järjestöjen lujittamiseksi, johon meillä on tuhansin kerroin syytä, mutta **myöskin Suomen kommunistisen puolueen lujittamiseksi.**

Useissa eri yhteyksissä, niin hyvin mainittua lahtaririkosta oikeudellisesti selvitettäessä kuin myöskin siinä laajassa poliittisessa selvityskamppailussa, joka ulottui kaikkiin neuvostomaamme suomenkielisiin kommunistisiin järjestöihin sekä myöskin laajojen puolueettomien työläisjoukkojen keskuuteen, on tullut osoitetuksi, että tässä rikoksessa aktiivisi-

na murhamiehinä toimineet oliot yhtä hyvästi kuin suuri osa koko murha-opposition johtavasta aineksesta oli niinhyvin henkilölliseltä olemukseltaan kuin poliittiseltakin tyypiltään kerrassaan «sekalaista seurakuntaa». Siellä joukossa nähdään aktiivisempina hyvin sliipattuja lahtariagentteja, monissa vehkeilyissä kouluuntuneita kavaloita konnia, kuten **Voitto ja Elviira Eloranta,** entinen santarmikätyri **Railo-Rissanen,** suuruuden hulluuden sokaisema **Väinö Pukka,** sosialifasisti **Matti Turkia,** talonpoikaisanarkisti **Pyy-Paasi** ja monet muut samankaltaiset — puhumattakaan erinäisistä aivan ostettavissa olevista huligaanityypeistä, jollaisia joukossa oli useita ja jotka suurelta osalta tänä päivänä ovat saastaisia käsiä ja rikollisia konnia tarvitsevalla lahtariohranalla mustia töitänsä varten käytettävissä.

Se seikka, että eräänä aikana ennen Elokuun murhia tämän joukon taitavimmat vehkeilijät onnistuivat «vallankumouksellisen sankaruutensa» kehumisella «työläiskommunistisuudestaan» vannomalla, valheillaan, demagogiallaan ja häikäilemättömällä myrkynkylvöllään sokaisemaan monia rehellisiäkin työläisiä siinä määrin, että useat antoivat tilapäisesti enemmän tai vähemmän kannatusta tuolle liikkeelle, antaa vieläkin opetusta poliittisen kasvatustyön ja opiskelun tehostamiseksi. Tosin nämä rehelliset työläiset, jos olisivat vähänkin aavistaneet, että «oppositioliikkeen» johdossa olevat vehkeilijät omasta «kommunistisuudestaan» veisaamalla tähtäävät moisiin inhoittaviin kommunismin vastaisiin rikoksiin, olisivat he kiireesti ja inholla kääntäneet selkänsä noille lurjuksille. Puolueen työ, nimenomaan juuri marxilais-leniniläinen kasvatustyö ja jatkuvasti johdettu joukkotyö eivät silloin riittävästi ulottuneet täällä olevien laajojen työläisjoukkojen keskuuteen. Ja tämäkin antoi tilaisuuden aktiivisesti toimivalle rikollisliigalle, «oppositiokoplalle», jolla oli käytettävissään Englannin imperialistien ja Suomen lahtarien jatkuvasti lisätyt rahastot, harjoittaa verrattain aktiivista myrkynkylvötyötä joukkojen keskuudessa. Koska useat noista olivat onnistuneet pääsemään jopa puolueeseen asti, niin tämä helpotti heidän likaisen työnsä harjoittamista työläisten keskuudessa. Silloisissa oloissa oli sitäpaitsi vaikeuksia ja puutteita, joihin pohjautuen «murhaoppositiolla» oli tilaisuus harjoittaa rikollista työtään. Sitäpaitsi Suomen nuoren kommunistisen puolueen oli pakko toimia varsinaisessa tehtävässään vissejä konspiratiivisuuden vaatimuksia silmälläpitäen. Ei voitu asioista kaikille huutaa. Myös tämä antoi tekosyyn provokation harjoittajille «joukkojen seläntakana toimimisesta» huutamiseen, vaikkakin on myönnettävä, ettei SKP alkutaipaleellaan kyennyt kaikissa suhteissa edes riittävästikään konspiroimaan työtään, josta yhtenä todistuksena ovat avoimet puoluekokoukset.

Nyt näitä kaikkia kysymyksiä tarkastellessamme meidän on käsittääkseni, kuten jo alussa mainitsin, kaikkein keskeisimpänä asetettava esille kysymys **kommunistisesta puolueesta ja puolueen lujittamisesta edessäolevia ratkaisevia taisteluja silmälläpitäen.** «Murhaopposition» puoluevastaista työtä tarkastettaessa tulee tätäkin «oppositiota» silmälläpitäen muistuttaa Leninin sanoja:

> "Puolueen ja puoluekurin kieltäminen — se oli **lopputuloksena** oppositiolla. Mutta se on samaa kuin proletariaatin täydellinen aseistariisuminen **porvariston hyväksi.** Se on juuri samaa kuin se pikkuporvarillinen hajanaisuus, epävakaisuus, kestävyyteen, yhteenliittymiseen, sopusointuisaan toimintaan kyvyttömyys, mikä ehdottomasti tuhoaa kaiken proletaarisen vallankumouksellisen liikkeen, jos sitä vähänkin hellitellään. — Luokkien hävittäminen ei merkitse vain tilanherrojen ja kapitalistien karkoittamista, sen me teimme verraten helposti, — se merkitsee myöskin **pienten tavaratuottajain hävittä-**

mistä, mutta heitä **ei voida karkoittaa**, heitä ei voida tukahuttaa, heitä **täytyy sietää**, heidät voidaan (ja se täytyy tehdä) luoda uudelleen, kasvattaa uudelleen vain sangen pitkäaikaisella, hitaalla, varovalla organisatoorisella työllä. — Tarvitaan mitä ankarinta keskitystä ja kuria proletariaatin poliittisessa **puolueessa, jotta** voitaisiin toteuttaa proletariaatin **organisatoorinen tehtävä** (joka on sen **päätehtävä**) oikein, menestyksellisesti, voittoisasti. Proletariaatin diktatuuri on sitkeätä taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista taistelua vanhan yhteiskunnan voimia ja perinnäistapoja vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien tottumuksen voima on mitä hirvittävin voima. Ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, ilman kysymyksessä olevan luokan koko rehellisen aineksen luottamusta nauttivaa puoluetta, ilman joukkojen mielialaa tarkkaamaan kykenevää ja siihen vaikuttavaa puoluetta on sellaista taistelua mahdoton menestyksellisesti käydä.— Ken vaikkapa vähänkin heikentää proletariaatin puolueen rautaista kuria (varsinkin proletariaatin diktatuurin aikana), se tosiasiallisesti auttaa porvaristoa proletariaattia vastaan".

Tämän Leninin opetuksen valossa tarkasteltaessa murhaoppositiota me ensinnäkin olemme velvolliset selvästi alleviivaamaan sen, että «murhaoppositiolla» ei ollut puolueen ja puoluekurin kieltäminen vain lopputuloksena, mutta se oli koko tuon puoluevastaisen liikkeen kaiken puuhailun ja vehkeilyn alku ja loppu. «Murhaoppositiossa» kyllä ilmeni, kuten jo edellä viittasimmekin, se pikkuporvarillinen sekavuus, epävakaisuus ja sopusointuisaan työhön kyvyttömyys, joka aina lievimmässäkin muodossa on vallankumouksellisen taisteluliikkeen surma, mutta katsellessamme «murhaoppositiota» **tekojensa valossa** näemme, että se ei ole ainoastaan **heikentynyt puolueen rautaista kuria** eikä vain siinä suhteessa auttanut porvaristoa sen taistelussa proletariaattia vastaan, vaan se on välittömästi ja konkreettisesti astunut hävittämään puoluetta, suorittamaan lahtaririkosta, rikosta sellaista, jollaista ei tunneta kommunistisen liikkeen, sosialistisen luokkataisteluliikkeen aikakirjoissa, kuten Kommunistinen internationale heti elokuun murhien jälkeen antamassaan julistuksessa osoitti.

Siinä sitaatissa, jonka edellä Leninin **Vasemmistolaisuus lastentautina kommunismissa** teoksesta otettuna julkaisimme, jo osoitetaan, että luokkien hävittämisen yhteydessä tulee kysymykseen pitkäaikainen kasvatustyö. On kysymys pientuottajain uudelleen kasvattamisesta. Lenin opettaa, että tässä työssä joudutaan taistelemaan pikkuporvarillista alkuvoimaisuutta, tottumuksen hirvittävää voimaa vastaan, pikkuporvarillista luonteettomuutta, pirstautuneisuutta, individualismiin palautumispuuskia ja innostuksesta masentumiseen siirtymisiä vastaan. Tällaisissa oloissa taisteltiin tavallaan jo 12 vuotta sitten. Monet epäröivät, useat horjuivat. Ja osa pikkuporvarillisina aineksina, eräitä yksilöitä, avoimen vihollisen ohjaamana loittoni vastavallankumouksellisen toiminnan tielle asti ja suoritti lahtaririkoksensa. Mutta puolue kulki horjumatta, johti voitokkaasti taisteluja. Sen jälkeen on tapahtunut paljon sellaista, mikä on laajat työtätekevät joukot kasvattanut sosialismin rakentajina iskureiksi ja taistelijoiksi, joille työ on maineen, kunnian ja sankaruuden asiana. Mutta yhä tänäänkin ovat vielä Pukat, Evert Elorannat ja muut «murhaoppositioliikkeen» johtavilla paikoilla olleet liikkeen aatteelliset muonittajat niitä, jotka eivät ole jaksaneet kasvaa kunnossa tai rehellisyydessä edes sen vertaa, että olisivat avoimesti joukkojen edessä lähteneet tekmään tiliä puoluevastaisen ja rikollisen entisyytensä kanssa. He yhä «odottavat», katselevat, hyrräävät ja kyrräävät entisissä aatteellisissa pimennoissaan ja epäilemättä visseissä piireissä jatkavat työtään — tietys-

tikin yrittäen niin paljon kuin suinkin mahdollista sopeutua «uuteen maastoon», muuttuneiden olosuhteiden vaatimuksiin. Näitä ei kukaan rehellinen työläinen rehellisesti katsele, elleivät he tuolta «koteloasteeltaan» ulos astu.

Nyt, jolloin neuvostomaamme proletariaatti ja työtätekevät iskutempoin päättävät ensimmäistä viisivuotissuunnitelmaansa, hetkellä, jolloin siirrytään toiseen viisivuotissuunnitelman kauteen, luokattoman sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen ajanjaksoon, jolloin on terävästi edessämme se «uudelleen luominen, uudelleen kasvattaminen», josta Lenin puhui, nyt meidän on näihin tehtäviin valmistautuessamme entistä päättävämmin syvennyttävä ideologisen rintaman peruskysymyksiin, marxilais-leniniläisen kasvatustyön kysymyksiin ja oikein sovellutettava nämä käytännöllisiin, organisatoorisiin tehtäviimme puolueemme rivien lujittamiseksi ja sen taistelukunnon kaikinpuoliseksi kohottamiseksi ja luokattoman sosialistisen yhteiskunnan jäsenten kasvattamiseksi.

Tässä ajankohdassa meidän on avoimesti ja selvästi sanottava niille, jotka eivät vielä tänäänkään ole jaksaneet nousta siitä suosta, mihin he ovat painuneet, että heidän on, mitä pikemmin sen parempi heille itselleen, luovuttava avoimesti ja julkisesti kaikesta siitä, mikä heidät tänä päivänä erottaa ja siirtää etäälle kommunistisen puolueen lipun alla etenevästä vallankumouksellisesta taisteluliikkeestämme. Nyt jo on vaadittava esim. Pukan kaltaisilta vehkeilijöiltä enemmän ja tyhjentävämpää tilitekoa kuin mitä oli asianlaita esim. vuosikymmen taaksepäin. Vielä enemmänkin. Itseltämme on meidän vaadittava päättävämpää tilintekoa suhtautumisessamme tuonkaltaisiin poliittisiin juonitteluihin ja rikollisiin seikkailijoihin. On paljastettava suurille joukoille niiden todellinen olemus, teot ja pyrkimykset. Mielestäni siinä on vissejä laiminlyöntejä. Me emme ole selvittäneet ennenkaikkea juuri nuorelle nousevalle joukolle sitä, mitä merkitsee vuoden 1920 elokuun lahtaririkos ja millä tavalla sen opetukset on käytettävä hyväksemme puolueemme taistelurivien ja kurin lujittamiseksi ja taistelumme voimistuttamiseksi, sosialismin lopullisen voiton saavuttamiseksi.

On useita tovereita, jotka aikonaan joutuivat enemmän tai vähemmän lähelle tätä Pukkain ja Elorantain rikollista koplakuntaa ja jotka toverit eräissä suljetuimmissa piireissä ovat esitelleetkin yhtä ja toista niistä yksityiskohdista, jotka valaisevalla tavalla osoittavat, mitä olivat ne oliot, jotka aktiivisina murhaopposition johtoasemissa touhusivat. Näiden tällaisista yksityiskohdista kokemuksensa kautta selvilläolevien tovereiden tulee aikaa hukkaamatta paljastaa kokemansa ja tuntemansa tosiasiat laajemmillekin joukoille, jotta meidän nyt valmistuessamme toiseen viisivuotiskauteen, lähtiessämme entistä intomielisimpinä taistelijoina luokattoman yhteiskunnan rakentamistehtävään, ei enää tarvitse tätä kaksitoista vuotta sitten sattunutta tapausta missään suhteessa pitää tämän päivän oloihin sovellutettuna vähimmässäkään määrässä vedenjakana, mitä se todellisuudessa historiallisessa mielessä Neuvostoliiton suomenkielisten puoluetoimintaa silmälläpitäen on, vaan että se yhdistää, lujittaa ja tiukentaa puolueemme kuria.

Meillä on nyt joukko ensiluokkaisia kysymyksiä, joiden toteuttamiseen meidän on käytävä mitä vakavammin ottein. Kaikissa näissä tehtävissä, jokapäiväisistä taloudellisen rakennustyörintamamme käytännöllisistä työsuorituksista lähtien aina kollektivistien ideologiseen uudelleen kasvattamiseen asti, on yhtenä opetuksena ja varotuksena elokuun 31 päivän tapaus esivaiheineen. Se

muistuttaa meitä siitä, että meillä on yksinomaan ideologista rintamaa silmälläpitäen vastassamme hirvittävät luonnonvoimat, vielä hävittämättä olevat pikkuporvarillisuuden alkuvoimat, joihin nojaten lahtarivihollinen Elokuun Kommunaardien murhaan johtaneen vastavallankumouksellisen liikkeensä rakensi. Samalla kun me tehostamme taistelua lahtariston avoimia luokkavoimia vastaan, kaikkia imperialistisen maailman rosvopyrkimyksiä vastaan, niin samalla me olemme velvolliset mitä perusteellisemmin taistelemaan omien riviemme taistelukunnon kohottamiseksi ja leniniläisen voittamisen taidon perusteellisesti selvittämiseksi. Tämä on mahdollista vain sillä ehdolla, että me siirrymme sanoista tekoihin puolueemme lujittamisessa ja puolueemme joukkotyön elävöittämisessä sielläkin, missä vielä paikallinen puoluetyö on organisatoorisesti heikkoa sekä ideologisesti hapuilevaa. Ja edelleen tähän sisältyy se, että jos me milloin tahansa, missä tahansa kuulemme tai havaitsemme kenen tahansa vähänkin toiminnallaan, puheillaan tai edesvastuuttomalla esiintymisellään horjuttavan kommunistisen puolueemme eheyttä ja kuria, niin tällaiset on säälimättä vedettävä puolueen ojennettavaksi. Taistelu puolueen oikean leniniläisen linjan puolesta vaatii sitä.

Meillä Neuvostoliiton suomenkielisillä kommunisteilla ja työläisillä on myös vissi velvoitus ja vastuu siitä, millä tavalla me kaikki yhdessä ja jokainen erikseen suhtaannumme **Suomen kommunistiseen puolueeseen.** Elokuun 31 päivän rikos 12 vuotta sitten oli tähdätty SKP:ta ja sen johtoa vastaan. Tänään vihataan lahtarimaailmassa ja sen kätyrien keskuudessa SKP:ta moninverroin enemmän. Elokuun Kommunaardien murhan jälkeen on puolue antanut taistelussa Suomen proletariaatin vapauttamisen puolesta monia raskaita uhreja. SKP:lla on ollut vaikeita taisteluvaiheita. Se on kulkenut virheiden ja kriisien kauttakin joutuen viimeksi vakavaan kriisiin fasistidiktatuurin pystyttämisen hetkellä v. 1930. Mutta puolue on nyt tervehtynyt ja suorittanut käänteen työssään. Tämä tosiasia vaatii ja velvoittaa meitä, tukiessamme SKP:ta ja sen leniniläistä johtoa, tekemään selvää tiliä ja käymään tiukkaa rajankäyntiä siitä, että joukossamme ei ole eikä tule olemaan paikkaa niille, jotka puoluevastaisesti ja puolueen eheyttä ja kuria horjuttaen suhtautuvat Suomen proletariaatin ratkaisevien taistelujen johtajaan SKP:seen ja sen johtoon. Me suojelemme sitä kuin silmäteräämme.

Tähän meitä velvoittaa muun ohella Elokuun kommunaardien muisto.

J. A. JAKOVLEV.

Kollektiivitalouksien järjestöllis-taloudellisesta lujittamisesta ja kollektiivitalouksien kaupan kehittämisestä

Jatk. ed. numerosta.

X

Kollektiivitalouksien kauppaa koskevat päätökset ovat kiinteässä yhteydessä työväenluokan ja talonpoikaiston välisen liiton peruskysymysten kanssa. *Työväenluokan ja talonpoikaiston välisen liiton lujittaminen* nyt, jolloin noin 60 % talonpoikaistosta on liittynyt kollektiivisiin talouksiin, *merkitsee tavattoman suuressa määrässä liiton lujittamista kollektivisoituneen talonpoikaiston kanssa.* Likipitäin 15 miljoonan yksityisen talouden siirtyminen kollektiivisiin talouksiin on suunnattomassa määrässä helpoittanut liiton mahdollisuutta, on asettanut liitolle uuden, entistä paljoa vankemman pohjan. Tämä on ymmärrettävää. Toinen asia on liitto yksityisen keskivarakkaan ja vieläpä köyhänkin talonpojan kanssa, jonka talous perustuu yksityiseen pienomistukseen ja toinen asia on liitto kollektiivisoituneen talonpoikaiston kanssa, jonka talous perustuu suureen yhteistettyyn omaisuuteen. Ensimmäisessä tapauksessa olemme tekemisissä pikkuomistuksellisen talonpoikaistalouden kanssa, joka synnytti keskeytymättä keskuudestaan kapitalistisia aineksia. Toisessa tapauksessa on kysymyksessä yhteiskunnallinen talous, joka kehittyessään yhä enemmän vahvistuu sosialistisena taloutena.

Tämä merkitsee, että kollektiivitalouksiin siirryttäessä me olemme saavuttaneet liiton korkeimmat muodot, liitto on muodostunut vankaksi; voidaan sanoa, että se on saavuttanut suuremman lujuuden kuin millään muulla neuvostomaan kehityskaudella. Suotta ei ole neuvostojen VI edustajakokouksen päätöksissä niin selvästi määritelty sitä seikkaa, että talonpoikaiston enemmistön siirtyminen kollektivisoinnin tielle merkitsee "neuvostovallan todellisen ja lujan tuen luomista maaseudulla".

Mutta kaikesta tästä ei suinkaan seuraa, että liiton lujittamiseen ei tarvitse kiinnittää asianmukaista huomiota.

On ilman muuta selvää, että nykyään on tärkein merkitys tuotannollisella liitolla. Yksistään se seikka, että kuluneena keväänä yli puolet kollektiivitalouksien kylvöistä on suoritettu kone-traktoriasemien avulla, että samalla enemmälle kuin puolelle kollektivisteistä on kuluneena keväänä annettu todellista apua tuotannollisella alalla, osoittaa tuotannollisen liiton koko voiman ja merkityksen. Mutta samalla on ilman muuta selvää, että liitto työtätekevän talonpoikaiston kanssa tuotannollisella linjalla, jonka kautta eilinen keskivarakas on muuttunut kollektivistiksi, työväenluokan ja neuvostovallan tueksi, ei ole lainkaan poistanut liittoa kulutustavaroiden kaupan alalla. Enemmänkin, tuotannollisen liiton jatkuva lujittaminen vaatii samanaikaisesti liiton lujittamista kaupungin ja maaseudun välisen tavaravaihdon linjalla, joukkokulutustavaroiden kaupan linjalla.

On ilman muuta selvää, että ei riitä yksistään talonpoikain tavaroiden tarjonnan lisääntyminen toreilla ja markkinoilla. Tässä tarvitaan ja on välttämätön tavaroiden vastakkainen virta kaupungista maaseudulle. Vain tällainen yleisen kulutuksen tarpeita palvelevain teollisuustava-

roiden tarjonnan lisääntyminen luo vankan pohjan koko tavaran kiertokulun kehitykselle. Ja teollistamisen kulku suo meille mahdollisuuden lyhyessä ajassa suurentaa yleisten kulutustavarain varastoja. Juuri tätä piti silmällä tov. Stalin puolueen XVI edustajakouksessa pitämässään selostuksessa, kun hän sanoi:

"Tähän saakka me olemme säästäneet kaikella, m.m. myöskin kevyen teollisuuden kustannuksella, jälleenrakentaaksemme raskaan teollisuuden. Mutta raskaan teollisuuden me olemme jo jälleenrakentaneet. Sitä on vain kehitettävä edelleen. Nyt me voimme kääntyä kevyeen teollisuuteen päin ja viedä sitä eteenpäin joudutetussa tempossa. Uutuutena teollisuutemme kehityksessä on m.m. se, että meillä on nyt mahdollisuus kehittää joudutetussa tempossa sekä raskasta, että kevyttä teollisuutta."

Tavaroiden tuotannon mahdollisuus maaseutua varten on teollisuuden linjalla suunnattomasti kasvanut. Yksistään kolmen viimeisen vuoden kuluessa ovat teollisuuden peruspääomat ja tuotanto kasvaneet kaksinkertaiseksi. Samalla on lisääntynyt maatalousraaka-aineiden tuotanto, jotka raaka-aineet ovat useiden yleisten kulutustavaroiden tuotannon perustana (m.m. puuvillakuidun sato ja hankinta oli Neuvostoliitossa v. 1928 vain 14,9 milj. puutaa, mutta v. 1931, puuvillan viljelyksen koneellistamisen ja kollektivisoinnin puuvillanviljelyspiireissä saavuttaman voiton tuloksena, jo 24,5 milj. puutaa).

Tavaran kiertokulun laajentamisen sekä kaupungin ja maaseudun välisen liiton lujittamisen tehtävien yhteydessä tov. Stalin asetti erikoisen terävästi kysymyksen yleisten kulutustavaroiden ja erikoisesti talonpoikaiston kulutustavaroiden markkinavarastojen laajentamisesta. Tämän johdosta keskuskomitea tarkasti ja päättävästi supisti niitä tavaravarastoja, joita kansankomissariaatit ja taloudelliset elimet ottivat tähän saakka omiin tarpeisiinsa, ja toiselta puolen totesi, että kaikilla teollisuusaloilla, myöskin metalliteollisuudella, on tavattoman suuria mahdollisuuksia yleisten kulutustavaroiden tuotannon kehittämiseen. Tämä antoi mahdollisuuden suurentaa v. 1932 maaseudulle kuljetettavien teollisuustavaroiden varastoja 604 miljoonalla ruplalla yli valtion suunnittelukomitean edellyttämän määrän. Useat tehtaat jo yhtyvät keskuskomitean alotteeseen yleisten kulutustavaroiden tuotannon laajentamiseksi. Keskuskomitean asettama erikoinen valiokunta seuraa päivä päivältä, mitenkä talousmiehet täyttävät yleisten kulutustavaroiden tuotannon laajentamistehtävät.

On ilman muuta selvää, että Keskuskomitea ei ole sattumalta kehittänyt samanaikaisesti toimenpiteitä sekä kollektiivitalouksien kaupan laajentamisen että yleisten kulutustavaroiden tuotannon kehittämisen alalla. Kysymys on siitä, että yleisen kulutuksen, erikoisesti talonpoikain kulutuksen tavaroiden tuotannon kehittäminen on tällä hetkellä eräs kaupungin ja maaseudun välisen liiton lujittamisen peruskysymys, ja liiton lujittaminen on työväenluokan ja talonpoikaiston välisen liiton pohjalle perustuvan työläis-talonpoikaisen valtion lujittamista.

XI.

On selvitettävä vielä eräs kysymys. Kulakin agentit ja kapitalismin saarnaajat oikeisto-opportunistien persoonassa puhelevat mielellään siihen suuntaan, että kollektiivitalouksien kaupan kehittäminen merkitsee neuvostovallan siirtymistä jälleen siihen uuden talouspolitiikan kauteen, joka meillä oli v. 1921—22.

Tällaisten väitteiden koko naurettavuus on aivan ilmeinen, aiheutuen nämä väiteet ennen kaikkea niiden henkilöiden vihasta kommunistisen

puolueen politiikkaa kohtaan, jotka kulakin hautajaisissa, taistelun kulakkia vastaan ollessa kärkeimmillään asiallisesti saarnasivat kulakin kanssa tehtävän liiton puolesta ja jotka eivät kieltäytyisi nyt, jolloin kulakisto on pääpiirteissään likvidoitu tärkeimmissä piireissä, ivaamasta neuvostovallan toimenpiteitä liiton lujittamiseksi työtätekevän talonpoikaiston kanssa.

Puolue on antanut kannatuksensa talonpoikaisjoukkojen esiin vetämälle maatalousarttelille kollektiivitalouksien perusmuotona ja on poikkeuksetta vuodesta vuoteen iskenyt navakasti kynsille niitä, jotka yrittävät hypätä maatalousarttelimuodon yli.

Puolue on auttanut kollektiivitalouksiin yhtyneitä talonpoikia samalla hävittämään kulakin harjoittaman orjuutuksen likvidoimalla kulakiston luokkana tärkeimmissä maatalouspiireissä.

Kehittäen voimakkaasti karjanhoitoneuvostotalouksia ja kaikin puolin avustaen kollektiivitalouksien farmeja puolue samaan aikaan pyrkii siihen, että tämän yhteistetyn talouden rinnalla kasvaisi kollektivistien yksityinen karjanhoitotalous.

Kaikessa maaseudulla suorittamassaan käytännöllisessä työssä puolue ottaa huomioon maatalousartteli-etapin pitkäaikaisuuden ja päättävästi katkaisee kaikenlaiset yritykset keinotekoisesti jouduttaa tästä etapista seuraavaan siirtymistä.

Puolue taistelee vallankumouksellisen laillisuuden lujittamisen puolesta ja pelkkäin hallinnollisten metodien kollektiivitalouksiin sovelluttamista vastaan.

Puolue taistelee kaupungin ja maaseudun välisen tavaravaihdon laajentamisen puolesta ja suuntaa kollektiivitalouksien kaupan virran neuvostokaupan uomaan.

Puolue järjestää maataloustuotteiden virtaa vastaan yleisten kulutustavaroiden tuotannon, tekee yleisiä kulutustavaroita koskevan kysymyksen mitä laajimpien työläisjoukkojen kysymykseksi.

Kaikissa Neuvostoliiton kehitysetapeissa puolue noudattaa leniniläistä ohjetta liiton ylläpitämisestä työtätekevien talonpoikaisjoukkojen kanssa.

Tästä kommunistisen puolueen suorittamien toimenpiteiden yksinkertaisesta luettelosta ilmenee aivan selvästi, että neuvostovallan perääntymisestä tässä voivat puhua vain auttamattomat oikeisto-opportunistit taikka heidän "vasemmistolaiset" käskyläisensä, jotka hyökkäystä eteenpäin sosialismia kohti eivät käsitä Leninin ja Stalinin, vaan herra Trotskin mukaan, s.o. ei työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston välisen liiton vallitessa, vaan ilman työtätekevää talonpoikaistoa ja vastoin sitä.

Henkilöt, jotka lörpöttelevät NEPin ensimäiseen etappiin palaamisesta, ovat, kohteliaasti sanoen, päästäneet luiskahtamaan ohitseen 11 vuotta neuvostovallan olemassaolon ajasta eivätkä ymmärrä hituistakaan siitä, mikä oli neuvostovalta tällä NEPin ensimäisellä etapilla ja mikä Neuvostoliitto kehityksensä nykyisellä etapilla.

Tosiaankin, rinnastetaanpa maamme taloutta silloin ja nyt. Puolustaen ja selvittäen uuteen talouspolitiikkaan siirtymisen välttämättömyyttä tov. Lenin luetteli ne erilaisten yhteiskunta-taloudellisten muotojen ainekset, jotka ovat olemassa Neuvostoliitossa.

"1) patriarkaalinen, s.o. melkoisessa määrässä luontaistaloudellinen talonpoikaistalous;

2) pientavaratuotanto (tähän kuuluu suurin osa niistä talonpojista, jotka myyvät viljaa);

3) yksityistaloudellinen kapitalismi;

4) valtiokapitalismi;

5) sosialismi.

Venäjä on niin suuri ja niin kirjava, että kaikki nämä yhteiskuntataloudellisen rakenteen eri tyypit kie-

toutuvat siellä toisiinsa. Tilanteen omalaatuisuus on juuri tässä.

Kysytään, mitkä ainekset ovat sitten enemmistönä? On selvää, että pientalonpoikaisessa maassa on etutilalla, ja ei voi olla olematta etutilalla, pikkuporvarillinen luonnonvoimaisuus: maanviljelijäin enemmistö, suunnaton enemmistö, on pientavaratuottajia."

Miten meillä on nyt yli 10 vuoden kuluttua? Pientavaratuottaja yksityisen talonpojan persoonassa ei tietystikään ole vielä hävinnyt. Pikkuporvarillisen luonnonvoimaisuuden aineksia on vielä jäljellä myöskin maatalousarttelissa, mikäli kollektivistilla säilyy määrätty yksityinen talouden osa, mikäli säilyvät markkinat, joille kollektiivitaloudet ja kollektivistit vievät osan tavaratuotannostaan, sen jälkeen, kun ne ovat täyttäneet velvollisuutensa määrätyn viljapaljouden luovuttamisessa valtiolle.

Pientavaratuotanto kietoutuu vielä yhteen yhteiskunta-taloudellisten muotojen muiden sosialististen tyyppien kanssa.

Mutta tärkein ja pääasia ei ole tässä, vaan siinä, että suunnattomassa osassa maatamme, Neuvostoliiton tärkeimmissä maatalouspiireissä suurin osa talonpoikaistosta on liittynyt kollektiivitalouksiin ja kollektiivitaloudet ovat muodostuneet viljan ja teknillisten kasvien perustuottajiksi maassamme. Tämä merkitsee, että ensimäinen ja toinen muoto, jotka tov. Lenin mainitsi tärkeimmiksi, ovat jo lakanneet olemasta pääasiallisia ja on jo korvattu, ainakin maamme tärkeimmissä maatalouspiireissä, suuren sosialistisen maatalouden muodolla. Tosiaankin, onhan totta se, että kollektiivitaloudet, joiden osuus talonpoikaiston viljantuotannosta v. 1928 oli vain 1—2 %, tuottivat v. 1931 koko talonpoikaiston tuottamasta jyväviljamäärästä 60 %. Tosiaankin, tosiseikka on se, että talouden jo maatalousarttelin yhteiskunnalliset sosialistiset perusteet jatkuvasti kehittyvät (v. 1928 meillä oli vain yksi kone-traktoriasema, keväällä v. 1931 meillä oli vain 158 asemaa, mutta keväällä v. 1932 2.200 asemaa ja enemmän kuin puolet kaikkien kollektiivitalouksien kylvöistä suoritettiin kone-traktoriasemien piiriin kuuluvissa kollektiivitalouksissa).

Aikaisemmin etutilalla ollut luontaistaloudellinen ja pientavaratuotannollinen talonpoikaistalous korvataan, ainakin tärkeimpiin viljelyskasveihin nähden ja tärkeimmissä piireissä, sosialistisella tuotannolla ei vain kollektiivitalouksien linjalla, vaan myöskin neuvostotalouksien linjalla. Tosiseikka on taaskin, että v. 1931 eri järjestelmiin kuuluvat neuvostotaloudet, maan itäosassa sattuneesta kuivuudesta huolimatta, luovuttivat valtiolle 108 milj. puutaa viljaa (vain hiukan vähemmän kuin se määrä, minkä kulakit veivät maaseudun ulkopuoliseen kiertokulkuun v. 1927 — nim. 126 milj. puutaa).

Kolmantena mitä tärkeimpänä aineksena maamme yhteiskunta-taloudellisessa rakenteessa tov. Lenin mainitsi "yksityistaloudellisen kapitalismin". Sen edustajana, mikäli on puhe maataloustuotannosta, on kulakki. Kaikille on tunnettua, että kolmen viimeisen vuoden kuluessa on kulakisto täyskollektivisoinnin toteuttamisprosessissa likvidoitu luokkana maamme tärkeimmissä maatalouspiireissä.

Siis *sosialistinen suurtuotanto (neuvostotaloudet ja kollektiivitaloudet) on tärkeimmissä Neuvostoliiton maatalouspiireissä korvannut tärkeimpänä ja etutilalla olevana ei vain aikaisemmin etutilalla olleen talonpoikaisen luontaistalouden ja pientavartuotannon, vaan myöskin maaseudun yksityistaloudellisen kapitalismin — kulakiston, joka on pääpiirteissään likvidoitu täyskollektivisoinnin suoritusprosessissa.*

Kuluneesta kevätkylvökamppailusta saadut ennakkotiedot täysin vahvistavat edellä sanotun: onhan totta,

että koko kylvöalasta tulee kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen osalle 4/5 ja yksityistalonpoikain kylvöt käsittävät tuskin 1/5 koko kevätkylvöjen alasta.

Näin on tapahtunut viime vuonna itäisissä piireissä sattuneen kuivuuden aiheuttamista vaikeuksista huolimatta, siitä huolimatta, että eräissä piireissä paikalliset elimet tekivät viljanhankintakamppailun yhteydessä virheitä, jotka vahingoittavat kollektiivitalouksien tuotantoa.

Se tosiseikka, että kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen osalle tulee 4/5 kylvöalasta, on parhaimpana todisteena sosialismin asian todellisesta lujuudesta Neuvostoliitossa, parhaimpana osoittimena siitä, että sosialismi on Neuvostoliitossa lopullisesti voittanut.

Näistä Neuvostoliiton taloudessa viimeisten 10 vuoden kuluessa tapahtuneista muutoksista johtuu yksityisen osuuden toinen luonne maataloustuotteiden kaupan kehityksessä. Silloin, kun osuustoimintaa ei ollut ja kahtakymmentä miljoonaa pientä talonpoikaistaloutta vastassa oli tuhottu teollisuus, oli aivan kiertämätön ja välttämätön, että ensiaikana välittäjänä kaupungin ja maaseudun välillä esiintyi yksityiskauppias. Tämä yksityiskauppias kehittyi kaupungin ja maaseudun välisen tavaravaihdon pohjalla ja sen takia oli tuloksena aivan kiertämätön ja jossakin määrin neuvostovallan sietämä yksityistaloudellisen kauppakapitaalin kehittyminen.

Aivan toisenlainen on tilanne nykyään, jolloin meillä on osuusliikkeet ja valtion kauppaelimet myymäläverkkoineen, jolloin suuri osa käsityöläisistä on yhdistynyt käsiteollisuusartteleihin, jolloin 15 milj. talonpoikaistaloutta on yhdistynyt 200.000 kollektiivitalouteen, jolloin neuvostotaloudet luovuttavat valtiolle sangen huomattavat maataloustuotteiden määrät, jolloin yleisten kulutustavaroiden varastot ovat lisääntyneet kymmenin kerroin silloiseen aikaan verrattuna, jolloin meidän tehtaamme tuottavat joka päivä 250 traktoria, joista järjestetään 10 uutta kone-traktoriasemaa, joiden vaikutuspiiriin tulee kuulumaan 300—400 uutta kollektiivitaloutta. Näissä olosuhteissa kollektiivitalouksien kaupan kehittäminen ei saa eikä tule merkitsemään vapauden antamista yksityiskauppiaille, keinottelijoille ja jälleenmyyjille, jotka tahtoisivat rikastua kollektivistien ja kaupungissa asuvan kuluttajan kustannuksella. Nämä ainekset ovat jo hyvin tulleet tuntemaan neuvostovallan kovan kouran ja ne voivat olla aivan lujasti varmat siitä, että samanaikaisesti kollektiivitalouksien kaupan kehittämisen kanssa *neuvostovalta tulee ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin yksityiskauppiaiden kehittymisen estämiseksi, yksityiskauppiaiden myymälöiden avaamisen estämiseksi sekä keinottelijain ja jälleenmyyjäin poisjuurittamiseksi, jotka tahtovat rikastua työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston kustannuksella.*

XII.

Muistutamme vielä kerran, mitä käytännöllisiä johtopäätöksiä aiheutuu hallituksen kaikista kollektiivitalouksista tekemistä päätöksistä.

1. On lujitettava maatalousartteleia kollektiivitalouksien liikkeen perusmuotona kehityksen tällä etapilla. On rangaistava ankarasti, puolueesta eroittamiseen ja oikeudelliseen edesvastuuseen saattamiseen asti, kaikkinaisista yrityksistä hypätä maatalousarttelimuodon yli. Ei ole hetkeksikään unohdettava, että *maatalousarttelin lujittaminen, arttelin talouden parantaminen, huomion keskittäminen maatalouskysymyksiin on maaseudulla suoritettavan työn keskiötehtävä.*

2. On parannettava kollektiivitalouksien tuotannon johtoa. Ei ole korvattava johtoa pelkillä hallinnol-

lisilla toimenpiteillä. On lujitettava vallankumouksellista laillisuutta muistaen, että talonpoikaiston enemmistön siirtyminen kollektiivitalouksiin ei ole heikentänyt, vaan päinvastoin voimistanut hallituksen säätämien vallankumouksellisen laillisuuden perusteiden noudattamisen merkitystä. On rangaistava ankarasti kaikkia vallankumouksellisen laillisuuden rikkojia

3. On lujitettava KTA:ia. On annettava parhaat henkilöt kone-traktoriasemiin. On ratkaistava se tehtävä, että jo v. 1933 keväällä on ainakin tärkeimmissä maamme maatalouspiireissä kaikki kollektiivitalouksien kylvöt suoritettava konetraktoriasemien toimesta.

4. Samanaikaisesti on annettava apua maatalousarttelin jäsenten yksilölliselle lisätaloudelle varsinkin karjanhoidon alalla. On autettava kollektiivitalouden jäseniä karjan itselleenhankinnassa, muistaen, että jokaisella kollektivistilla tulee olla oma lehmä, pientäkarjaa ja siipikarjaa.

5. On autettava kollektiivitalouksien kaaderien kehitystä. On lopetettava n.s. kollektiivitalouksien johtajien nimittäminen, joka rikkoo jyrkästi KK:n tunnettua direktiiviä vastaan. On pyrittävä siihen, että kollektiivitalouksien johtavat kaaderit — hallintojen jäsenet, prikatiirit — ainakin pari kolme vuotta olisivat omassa työssään, opetellen tuntemaan talouttaan, opetellen hoitamaan yhteisen talouden asioita. On osallistutettava parhaimmat puolueettomat kollektiivitalouksien johtoon antaen mitä ankarimman vastaiskun niille kommunisteille, jotka luulevat, "että he voivat omin voimin ratkaista kaikki kollektiivitalouksien rakennustyön tehtävät" (Stalin).

6. On kaikin tavoin kehitettävä neuvostokauppaa korvaten sillä tavaroiden keskitetyn jaon byrokraattisen järjestelmän. On edistettävä kaikilla markkinoilla ja toreilla, rauta- ja vesiteillä, maantieliikenteen alalla kollektiivitalouksien, kollektivistien ja yksityisten työtätekeväin talonpoikain tuottamain maataloustuotteiden kaupan kehittämistä säälimättä katkaisten kaikki yritykset millä tavalla tahansa rikkoa hallituksen päätöksillä toukok 6 p:ltä, 10 p:ltä ja 20 p:ltä säädettyä kollektiivitalouksien kaupan kehittämisjärjestystä.

7. On säälimättä kitkettävä pois jälleenmyyjät ja keinottelijat, jotka yrittävät hyötyä kollektiivitalouksien kaupan avulla.

8. On lujitettava liittoa yleisten kulutustavaroiden tuotannon kehittämisen kautta. Yleisten kulutustavaroiden tuotanto muodostuu tuhansien tehtaiden ja konepajojen asiaksi, koko käsiteollisuusosuustoiminnan asiaksi. Tämän yhteydessä on muistettava, että yleisten kulutustavaroiden tuotannon ja kaupan kehittäminen on mitä tärkein taloudellinen ja poliittinen asia, on mitä tärkein liiton vuorossaoleva rengas.

9. Entiseen tapaan on iskettävä tällä etapilla päävaarana olevia oikeisto-opportunisteja kuin myöskin heidän aseenkantajiaan ja käskyläisiään sekä myöskin vastavallankumouksellisia trotskilaisia.

Ja lopuksi:

10. On viipymättä ryhdyttävä sadon korjuun järjestämiseen. Jokaisen kollektiivitalouden ja kollektivistin tulee tietää:

a) että jokaisen kollektiivitalouden ja kollektivistin kunnia-asiana, ehdottomana velvollisuutena on suorittaa hallituksen säätämä supistettu hankintasuunnitelma;

b) että hankintasuunnitelman ollessa ennakolta määrätty kollektiivitalouksien ja kollektivistien rajoittamattomaan käyttöön omaa kulutusta ja markkinoilla myyntiä varten jää sitä enemmän tuotteita, mitä enemmän he tuottavat, mitä enem-

män korjaavat, mitä paremmin suorittavat sadonkorjuun.

KKN:n ja KK:n päätös korjuukamppailun suorittamisesta poisti viime vuonna käytännössä olleen rajoituksen luontaistulojen luovuttamisessa niille kollektivisteille, jotka ovat tehneet työpäiviä vissiä määrää enempi. Tämä merkitsee, että kollektiivitalouden tuotantoon enemmän työtä antanut kollektivisti saa suuremman osan ei vain tulojen rahaosasta, vaan myöskin luontaisosasta tarkasti sen mukaan, kuinka paljon työpäiviä hän on tehnyt.

Samassa päätöksessä määritellään luontaisetuantien antaminen kollektivisteille heidän tekemiensä työpäivien lukua vastaavassa määrässä.

Siinä säädetään myöskin sadonkorjuun parhaimmin suorittaneiden prikaatien ja prikatiirien tulojen kohottaminen 10 %:sta 20 %:iin ja huonosti sadonkorjuun suorittaneiden prikaatien ja prikatiirien tulojen alentaminen vastaavasti.

Kaikki nämä päätökset edistävät maatalousarttelin taloudellista lujittamista, joka artteli rakentuu seuraavan säännön pohjalla: *jokainen kollektivisti saa sen osan yhteisistä kollektiivitalouden tuloista, joka vastaa hänen osallistumisensa määrää kollektiivitalouden yhteiseen työhön.*

Sadonkorjuun hyvin suorittamisen, todellisen taistelun tappiota vastaan, leikatun viljan viipymättömän närtteisiin panon, sen mahdollisimman pikaisen puimisen, viljanhankintain suorittamisen ja tulojen jaon suorittamisen hallituksen päätöksen pohjalla tulee kaikkialla taata sellainen tilanne, että parhaimmin kylväneiden, parhaimmin sadonkorjuun suorittaneiden ja niille määrättyjen valtion hankintain suunnitelman säännöllisesti täyttäneiden kollektiivitalouksien omiin tarpeisiin käytettäväksi jäisi suurempi määrä viljaa ja sen mukaisesti kollektivistit, jotka ovat sijoittaneet kollektiivitalouden tuotantoon enemmän työtä, saisivat suuremman osan tulojen niin luontais- kuin rahaosastakin.

K. RADEK

Lausannen ja Genèven konferenssien jälkeen

1. Mitä on muuttunut?

LAUSANNEN konferenssin päättyminen ja Hooverin ehdotus asevarustusten supistamisesta antoivat vilkastuttavan sysäyksen liikehtimiselle maailman näyttämöllä. Heti Lausannen konferenssin päättymisen ja Englannin ja Ranskan välisten puolisalaisten sopimusten julkaisemisen jälkeen tuli kansainvälisen keskustelun alaiseksi kysymys siitä, syntyikö Entente uudestaan, onko se suunnattu Ameriikkaa tai Saksaa, Neuvostoliittoa tai kaikkia kolmea valtiota vastaan. Lausannen sopimuksen solmiamisen ja Hooverin ehdotuksen synnyttämä liike osoittaa, miten voimakas tämä isku oli ja miten väärin oli nähdä Hooverin ehdotuksessa vain sisäpoliittinen manööveri ja Lausannen konferenssissa vain diplomaattinen tyhjänpäiväisyys. Ellei niillä olisi vakavaa merkitystä, ei Lausannen konferenssi enempää kuin Hooverin ehdotuskaan olisi herättänyt tällaista liikettä valtojen keskuudessa. Missä sitten on Lausannen konferenssin merkitys vahingonkorvauskysymyksessä ja mikä on Hooverin ehdotuksen merkitys?

Vahingonkorvauskysymystä koskeva sopimus riippuu juriidisesti ilmassa, sillä se astuu voimaan vasta sen jälkeen kun liittolaiset ovat sopineet keskeisistään veloista. Tämän lisäksi Englannin ja Ranskan välillä ilmeni erimielisyyttä siitä, miten on meneteltävä silloin, jos tätä sopimusta ei saada aikaan. Ranskan hallitus vakuuttaa (sitä kannattavat myös Neunville ja Chamberlain), että silloin Yongin sopimus saa uudestaan juriidisen voiman; Mac Donald ja Saksa kieltävät sen.

Saksa ei maksa vahingonkorvausta vuodesta 1931 pitäen, s.o. Hooverin moratorion voimaanastumisesta lähtien. Se ei tule maksamaan mitään vahingonkorvausmaksuja lähimmän kolmen vuoden aikana. — Tähän suostuivat sen velkojat Lausannessa, tunnustaen, että Saksa ei voi tällä hetkellä maksaa ja että yritys pakottaa sen maksamaan kriisin aikana johtaisi Saksan vararikkoon ja niiden miljaardien menettämiseen, joita ei vain Englanti ja Amerikka, vaan myöskin joukko muita maita ovat lainoina sijoittaneet Saksaan.

Jos lähimmät kuukaudet osoittaisivat, että Englanti ja Ranska eivät voi sopia Amerikan kanssa liittolaisten välisistä veloista, niin silloinkin olisi mahdoton vaatia Saksaa suorittamaan sotakorvauksia mitä syvimmän taloudellisen kriisin vallitessa. Se olisi kaikkien Saksaan sijoituksia tehneiden valloittajien etujen vastaista. Mutta kuka voi ajatella, että sen jälkeen kun Saksa monien vuosien aikana tulee olemaan vapautettu korvausmaksuista, se voidaan pakottaa jälleen suorittamaan näitä maksuja, ja vielä niin paljon, että Saksan porvaristokaan ei voisi siihen suostua? Näinollen ensimmäinen Lausannen konferenssin aiheuttama muutos on: mitä konflikteja tämä kysymys synnyttäneekin, huomattava vahingonkorvausmaksujen pieneneminen on lopullisesti ratkaistu.

Toinen Lausannen vahingonkorvaussopimuksen aiheuttama muutos on siinä, että vahingonkorvaussummat, jotka Saksan on tämän sopimuksen mukaan vastaisuudessa maksettava, tulevat olemaan prosenttien ja niiden lainojen suoritusta, jotka on sijoitettu kansainväliselle rahamarkkinoille. Tämä merkitsee, että Saksa ei tule maksamaan välittömästi Englannin, Ranskan ym hallituksille, minkä takia nämä vallat eivät voi, ja jos voivatkin, niin eivät läheskään siinä määrin kuin ennen, käyttää vahingonkorvausmaksujen vipusinta Saksan puristuskeinona.

Kolmivuotinen moratorio, huomattava vahingonkorvausmaksujen supistuminen vastaisuudessa ja vihdoin korvauksen muodon muuttuminen — Saksan välittömän Ranskasta riippuvaisuuden poistaminen vahingonkorvauskysymyksessä — kaikki tämä on herättänyt Saksan porvaristossa vakaumuksen sen *kansainvälisen aseman voimistumisesta.* Lausannen sopimusta eivät suotta tervehdäkään yleensä ja kokonaisuudessaan Saksan raskaan teollisuuden edustajat *(Deutsche allgemeine Zeitung, Berywerk-Zeitung* — vuoritehtailijain äänenkannattaja), suurtilallisten äänenkannattajat *(Deutsche tages-zeitung, Kreuzzeitung),* kauppaporvariston äänenkannattajat *(Frankfurter zeitung, Börsen kurier, Berliner tagebladt),* puhumattakaan sosialidemokraattisesta lehdistöstä. Sopimusta vastaan ryhmittyivät rintamaan katolinen keskus ja kansallissosialistit, jotta voisivat "vesittää" von Papenin hallitusta, mutta kaikki Saksan porvariston perusryhmät — miten ne arvostelevatkin Lausannen sopimusta — ovat siihen tyytyväisiä pitäen sitä suurena Versaillesin sopimukseen murrettuna aukkona. On kuitenkin selvää, että Saksan porvaristo ei aio levätä laakereilla, että se tulee koettamaan käyttää hyväkseen murrettua aukkoa jatkuvaa etenemistä varten. Saksan porvaristo valmistautuu alkamaan

taistelun asemansa jatkuvasti lujittamiseksi. Me emme puhu siitä, että se on jo asettanut päiväjärjestykseen kysymyksen yksityisten velkojen muuttamisesta. Jo itse Lausannen konferenssissa Saksan porvaristo ilmoitti von Papenin suulla vaatimuksensa Versaillesin sopimuksen synnyttämän aseman likvidoimisesta, joka vyöryttää sotaan syyllisyyden Saksan niskoille (n.s. "diskriminatio"), ja vaatimuksen tasa-arvoisuudesta asevarusteluissa. Yleisen käsityskannan esitti kaikkein parhaiden raskaan teollisuuden äänenkannattaja *Deutsche allgemeine zeitung* heinäkuun 12 p:n numerossaan:

"Saksan osuus Euroopan politiikassa on ja jää pitkäksi ajaksi vaativan, tyytymättömän puolen, häiritsevän aineksen osuudeksi."

Aivan samoin arvioi syntynyttä tilannetta myöskin Ranskan porvaristo. Se menetti Saksaa vastaan käyttämänsä vahingonkorvausten puristussivun, eikä tiedä, miten päättyvät sen velkoja koskevat neuvottelut Amerikan kanssa. Ranskan porvaristo näkee Saksassa sisäisesti käytävän taistelun. Se toivoo, että asia ei päättyisi puhtaaseen hitleriläiseen diktatuuriin. Mutta jos valtaan lähimmäksi ajaksi jäävät "vieläpä vain" kenraali Shleicherinkin tyyppiset natsionalistit, niin he eivät voi alkaa päättäväistä taistelua Saksan imperialismin asemien palauttamiseksi. Näinollen Lausannen konferenssi yleistuloksenaan johti Saksan porvariston rynnäkön voimistumiseen ja Ranskan imperialismin asemien heikkenemiseen.

On ymmärrettävää, että tämä arviointi nojaa maailman porvariston vakaumukseen siitä, että kriisi pian päättyy ja antaa tilaa uudelle nousulle. Mikäli tämä edellytys, joka ei nojaa mihinkään tosiasioihin, osoittautuu kuvitelmaksi, niin tässä ei ole niin paljon kysymys muutoksista imperialismin leirissä tämän tai tuon vallan hyväksi, kuin imperialismin yleisen aseman uhkanalaisuudesta. Mutta imperialistiset vallat eivät lakkaa uskomasta uuden nousun pikaisen tulon mahdollisuuteen ja jokainen niistä taistelee nyt saadakseen itsellensä parhaat ulospääsyehdot tästä pulasta.

Mutta mitä merkitsee suurvaltojen voimien välisten suhteiden kannalta Hooverin ehdotus siinä määrin pulan valtaamassa tilanteessa, että vahingonkorvauskysymyskin joutui vararikkoon? Yhdysvallat, jotka pyrkivät Washingtonin konferenssissa 1922 Englannin kanssa tasa-arvoisuuteen linjalaivojen alalla ja Lontoon konferenssissa 1930 tasa-arvoisuuteen risteilijöihin nähden, eivät tähän mennessä ole kuitenkaan saavuttaneet tätä tasa-arvoisuutta. Spesialisitit arvioivat Amerikan laivaston todellisen voiman Englannin laivastoon verraten 60—70 prosentiksi. Ja Japaniin nähden Yhdysvallat pyrkivät siihen, että Japanin laivaston suuruus olisi 3/5 Englannin tai Amerikan laivastosta. Mutta sen takia, että Yhdysvallat eivät ole täyttäneet merivarustelujensa ohjelmaa, niiden laivasto ei todennäköisesti ole Japanin laivastoa voimakkaampi. Japani jo nyt ilmoittaa kulissien takana, että vuonna 1936, s.o. Washingtonin ja Lontoon sopimusten voimassaoloaikojen umpeenkuluttua, se vaatii itselleen tasa-arvoisuutta risteilijäkysymyksessä. Mutta Washingtonin sopimus ei koskenut ainoastaan laivastoa. Se perustui suurvaltain sopimukseen suhteesta Kaukaiseen Itään: Washingtonin sopimus määritteli Kiinan jakamattomuuden markkina-alueena ja kaikkien imperialististen valtain yhteisenä toiminta-alueena, se ei hävittänyt vain englantilais-japanilaista liittoa, vaan myöskin Lansing-Ishin vuoden 1917 sopimuksen (jossa Yhdysvallat tunnustivat Japanin erikoisuudet Kiinassa). Sitoumuksen mukaan Japani ei koske Kiinaan ja

Yhdysvallat kieltäytyvät sotavarustusten rakentamisesta Filippiinien saarille. Valtaamalla Mandshurian Japani rikkoi tämän sopimuksen. Kirjeessään senaattori Borahille Amerikan ulkoministeri Stimson ilmoitti tämän johdosta, että joko Japani poistuu Mandshuriasta tai Yhdysvaltain on pakko ei vain täyttää laiminlyöntinsä merivarustustensa alalla, vaan myöskin ryhtyä Tyynen meren alueittensa lujittamiseen.

Japanin vastaus tähän uhkaan sisältyy Japanin ulkoministerin ilmoitukseen, jossa osoitetaan, että Japani on valmis keskustelemaan asevarustusten supistumisesta, jos Amerikka tunnustaa Mandshurian eroamisen Kiinasta. Vikomti Ishin julkisessa ilmoituksessa Amerikan uuden lähettilään Grun kunniaksi pidetyillä juhlapäivällisillä sanottiin, että Yhdysvaltain yritys sulkea Japanin ulospäin laajenemisen tie Aasian mannermaalla muodostaisi "vakavan tilanteen", joka diplomaattisesta kielestä tavalliselle kielelle käännettynä merkitsee: muodostaisi sodan uhkan.

Tällainen tilanne vaatii Amerikkaa imperialistisena valtiona suurentamaan asevarustuksiaan. Mutta syvä pula, joka on vienyt sen 3 miljardin budjettivajaukseen, tekee Amerikalle äärimmäisen vaikeaksi tämän varustusten suurentamisen. Tämän takia Yhdysvallat koettavat parantaa asemaansa pienentämällä muiden valtain asevarustuksia. Tätä selitystä Amerikan pasifismista ei anna vain koko Englannin, Ranskan ja Japanin imperialistinen lehdistö, vaan myöskin amerikkalainen lehdistö itse. Kas näin kirjoittaa newyorkilainen viikkolehti *Neushen* heinäkuun 6 p:nä.

"... Hooverin määrittelyn mukaisesti Yhdysvallat, joiden väkiluku siirtomaineen on kaksi kertaa suurempi kuin Saksan, voisivat kohottaa armeijansa miesluvun 140 tuhannesta 200 tuhanteen "poliittisia tarkoituksia" varten, sen lisäksi ne voisivat luoda itselleen suuren armeijan "puolustusta" varten ulkomaalaista hyökkäystä vastaan. Omaten vain 35 tankkia (! — K. R) armeijassamme, me voimme helposti kieltäytyä tästä aseesta, jolle huomattavassa määrin perustuu Ranskan ja Englannin ameija. Samanlainen merkitys on Hooverin ehdotuksella sopimuksen salliman laivaston tonnimäärän supistamiseksi. Kun Yhdysvallat eivät ole rakentaneet laivastoaan, dreadnoughteja lukuunottamatta, Washingtonin ja Lontoon konferenssien edellyttämiin rajoihin saakka, niin Hooverin ehdotus antaisi niille mahdollisuuden rakentaa uusia risteilijöitä ja lentokoneiden emälaivoja. Hooverin esittämä "aseistariisuminen" lisäisi sen tähden Yhdysvaltain sotavoimia muiden kansojen kustannuksella. Hooverin suunnitelma on suunnitelma, joka sallisi Yhdysvaltain saavuttaa "tasaarvoisuuden" merivarusteluissa halvemmalla kuin se hinta, minkä vaatii Lontoon konferenssi, sekä tekisi mahdolliseksi kaksinkertaistuttaa armeijamme."

Että me emme ole tässä tekemisissä sisäpoliittisten tarkoitusten saneleman esiintymisen kanssa (*Nation* on "oppositiossa" oleva porvarillinen julkaisu), näkyy Raimond Buhlin *New York Timesissä* elokuun 3 p:nä julkaisemasta artikkelista, joka täydellisesti tukee *Nationin* väitöstä.

"... Hooverin suunnitelma, — kirjoittaa Buhl — edellyttää muiden maiden armeijain ja laivastojen pienentämistä, samalla sallien suurentaa Yhdysvaltain aseellisia voimia ja ensikädessä niiden armeijaa. Tämä suunnitelma erikoisesti supistaisi Ranskan ylivoimaa Saksaan nähden, antamatta Ranskalle mitään takeita äärimmäisyyksiin menevää hallitusta vastaan Saksassa. Saavutettuaan tasa-arvoisuuden tämä hallitus ei vain kieltäytyisi kaikista vahingonkorvausmaksuista, vaan valtaisi Puolan koridoorin ja palauttaisi ennen sotaa olleen laajenemissuunnitelmansa Keski-Eurooppaan."

Tekijä samalla osoittaa, että Hooverin esitystä ei saa ottaa kirjaimellisesti, että se on kauppaesine. Yhdysvallat voisivat, ilmoittaessaan oikeudestaan suurentaa maavarus-

tuksiaan kieltäytyä toteuttamasta tätä oikeutta sopimuksien tekoon käyden, s.o. toisten valtain merivoimien supistamisen vastapainoksi. Samalla Buhl esittää, että myöntämällä Saksalle tasa-arvoisuus varustautumisessa voitaisiin Saksalta saada sitoumus olla suurentamatta varustuksiaan määrättyjen vuosien aikana. Lopuksi kirjoittaja viittaa mahdollisuuteen solmia kansainvälinen konsultatiivinen sopimus, joka lujittaisi turvallisuuden tunnetta Ranskassa. Artikkelin kirjoittaja on amerikkalaisen ulkopoliittisen yhdistyksen tutkimustoimiston johtaja. Ja artikkelin julkaissut lehti on New Yorkin pörssin pää-äänenkannattaja. Samassa numerossa, jossa julkaistiin tämä artikkeli, julkaistaan *New York Timesin* toimittajan Edvin Jamesin viikottainen kansainvälinen katsaus, jonka artikkelit hyvin usein valmistavat yhteiskunnallista mielipidettä muutokseen Yhdysvaltain hallituksen ulkopolitiikassa. Mitä kirjoittaa James?

Hän kertoo, että "se kohta tasavaltalaisten ohjelmassa, joka tulevaisuudessa vaatii hallitusta osallistumaan kansainvälisiin konferensseihin tahi kutsumaan sellaisen koolle sodanvaaran hetkellä, on Stimsonin kirjoittama ja ehdottama tasavaltalaisen puolueen ohjeeksi." Edelleen hän ilmoittaa, että "Amerikka ei aio vastaisuudessakaan alistaa toimintaansa minkään kansainvälisen konferenssin enemmistön päätösten alaiseksi, mutta ei ole epäilemistä, että valmistellaan muutosta Amerikan politiikassa siihen suuntaan, että Ranskalle myönnettäisiin määrätyt takeet turvallisuudesta konsultatiivisen sopimuksen muodossa. Johtavatko uudet suunnitelmat, jotka ovat saaneet kuvastuksensa sekä tasavaltalaisten että demokraattien ohjelmien vastaavissa kohdissa, tulokseen, jonka Ranska ja sen liittolaiset tulevat katsomaan riittäväksi takeeksi niiden armeijan supistamiselle kolmasosalla, kuten presidentti Hoover ehdottaa, tahi ei, yksi on kuitenkin varma: Yhdysvallat valmistautuvat ottamaan askeleen eteenpäin vuonna 1930 ottamistaan asemista" (jolloin, kuten tunnettua, Washingtonin hallitus ei hyväksynyt Stimsonin ehdotusta konsultatiivisen sopimuksen solmiamisesta).

Jos näin ollen tekee yhteenvedon Hooverin ehdotuksen muodostamasta tilanteesta, niin tulee se seuraavaksi:

1. Yhdysvallat koettavat lujittaa asemiaan pienentämällä toisten valtain varustuksia.

2. Tämä Yhdysvaltain pyrkimys on suunnattu Englantia, Ranskaa ja Japania vastaan.

3. Hooverin ehdotuksiin sisältyy manööveriluontoisia vaatimuksia. Yhdysvallat voivat tehdä myönnytyksiä Ranskalle maavarustuksia koskevissa kysymyksissä voidakseen eristää Englannin ja Japanin.

4. Yhdysvalloilla on konsultatiivisessa sopimuksessa tuleva manööverireservi.

Ei ole epäilemistä, etteivätkö Yhdysvallat pyrkisi johonkin Genevén konferenssin tekemään ratkaisuun Hooverin ehdotuksen johdosta, sillä valmistaudutaan kulissien takaisiin neuvotteluihin.

Näin ollen Hooverin ehdotus asetti kaikkien suurvaltojen eteen välttämättömyyden etsiä neuvotteluja varten kosketuskohtaa toisten kanssa kauppojen hierontaa varten Yhdysvaltain kanssa. Ranska, Englanti, Japani, Saksa ja Italia, puhumattakaan pienemmistä valloista, seisovat varustautumiskysymyksessä omista asemistaan käytävän taistelun vyöhykkeen edessä.

Pienistä valtioista on riittävä viitata vain vaikkapa Puolaan. Lontoolaisen *Timesin* pariisilainen kirjeenvaihtaja kirjoittaa heinäkuun 15 p:nä.

"...Lausannen konferenssista oli m.m. se hyvä tulos, että se avasi tien

toisten kysymysten asettamiselle, jotka kuuluvat sodan likvidoimiskysymysten luokkaan. Esim. hallitusten päämiehillä on nyt vapaa tie tähän asti koskemattomien riitakysymysten asettamiseen. On jo olemassa merkkejä, että muutamia näistä kysymyksistä tullaan asettamaan aivan lähiaikoina. Pariisissa ollaan täysin selvillä siitä, että ilman Saksan osanottoa ei voida ratkaista lukuisia Versaillesin sopimuksesta johtuvia kysymyksiä. Kysymys Saksan **itärajoista** voidaan ottaa esimerkiksi. Sen jälkeen, kun vahingonkorvauskysymys ratkaistiin Lausannessa, on kysymys Saksan itärajoista asetettu erittäin terävässä muodossa."

Daily telegraph, käsitellen saman päivän numerossa "luottamussopimuksen" sisältöä, kirjoittaa:

"...Kysymykset, jotka voidaan asettaa sopimuksen ensimmäisen kohdan perustaksi, — eivät ole vain Versaillesin sopimuksesta johtuvia kysymyksiä, vaan yleensä muistakin rauhansopimuksista, erilaisista voimassaolevista Eurooppalaisista sopimuksista johtuvia kysymyksiä. Yhtenä niistä kysymyksistä voi olla kysymys Saksan syyllisyydestä sodan puhkeamiseen, toisena voi olla kysymys Danzigista. Puolan koridoorista, Memelin kysymys, kysymys Saksan tasa-arvoisuudesta asevarustelujen alalla kuuluu sopimuksen 2 pykälän asioihin".

Selostaen näitä Englannin sanomalehdistön vastuunalaisten elinten ääniä *Gazeta Varsavka,* puolalaisten kansallis-demokraattien äänenkannattaja, kirjoittaa:

"...Se, mistä me olemme varoittaneet monien vuosien aikana, tulee tosiasiaksi. Meitä odottaa Saksan diplomaattinen hyökkäys rajojamme vastaan. Tämä on Puolan yhteiskunnallisen mielipiteen tehtävä itselleen selväksi, sen on tiedettävä, että Saksalla on puolellaan Yhdysvallat, Englanti, että italialaiset ottavat kaksimielisen asenteen, että Ranskassa ovat vallassa "vasemmistolaiset", jotka asettavat rauhan ensi tilalle".

Versaillesin rauhaa horjuttanut, osan sen perustasta poistanut pula on saattanut liikkeeseen kaikki eurooppalaiset suhteet. Japanin suorittama Mandshurian valtaus pani liikkeeseen kaikki voimasuhteet Kaukaisessa Idässä. Me olemme ensimmäisten imperialistivaltain välisten sopimusyritysten todistajina, kunkin vallan koettaessa saada aikaan sellaisen ratkaisun, joka on sille mahdollisimman hyödyllinen. Tämä on johtanut n.s. "luottamussopimukseen" Englannin ja Ranskan välillä sekä niiden väliseen n.s. "gentlemannisopimukseen". Herää kysymys: mikä on näiden sopimusten konkreettinen sisältö, eivätkö ne merkitse uuden ententen syntymistä — Englannin ja Ranskan imperialismin välistä liittoa joka, tultuaan tähdätyksi ensikädessä Yhdysvaltoja vastaan kieltämättä vetäisi puoleensa Japanin imperialismin, mikä merkitseisi uuden imperialistisen maailmansodan valmistamista näiden valtain taholta.

Kysymyksen tällainen asettaminen riittää osoittamaan, että se vaatii huolellista erittelyä, joka eroittaa konjunktuuriryhmittymät vakituisista, sellaisista, joissa ilmeneisi edessä olevan kauden perussuunta. Kysymys on perusorienteerauksesta ristiriidoissa, jotka raatelevat kapitalistista maailmaa, ja kapitalistisen maailman suhteesta Neuvostoliittoon.

II. Englannin ja Ranskan „luottamussopimus"

Lausannessa käytyjen kulissientakaisten neuvottelujen historiaa ei ole vielä kirjoitettu. Kuitenkin tiedetään riittävä määrä faktoja, joiden avulla voidaan määritellä niiden neuvottelujen ja taistelun kulku, joita tässä konferenssissa käytiin eri imperialististen valtain edustajain välillä.

1) Ennen konferenssiä oli jo tunnettu, että Amerikan Yhdysvallat vastustavat vahingonkorvausmaksujen täydellistä likvidoimista, sillä ne pelkäävät, että sen jälkeen seuraisi Yhdysvaltain eurooppalaisten vihol-

listen vaatimus liittolaisten välisten velkojen likvidoimisesta. Tämä Yhdysvaltain kanta, joka ilmoitettiin virallisesti Englannille ja Ranskalle, on lujittanut Ranskan asemaa Saksan esittämään täydellistä vahingonkorvausmaksujen lakkauttamista koskevaan vaatimukseen nähden.

2) Tästä johtui, että Englannin hallituksella oli vahingonkorvauskysymyksessä kaksi linjaa. Ensimmäinen käsitti demonstratiivisen valmiuden likvidoida täydellisesti vahingonkorvausmaksut ja sotavelat, joka vastaisi sitä tosiasiaa, että nyt ei Englanti saa enempää kuin mitä se itse maksaa Yhdysvalloille. Toinen linja edellyttää kompromissia Ranskan kanssa päätöstä tehdessä, s.o. ratkaisevalla hetkellä ei ole tuettava Saksan vaatimusta vahingonkorvausmaksujen lakkauttamisesta.

3) Saksan hallitus oli tästä tietoinen ja siksi sen vaatimuksella täydellisestä vahingonkorvauksien lakkauttamisesta oli vain agitatiomerkitys. Tietäen, että sen on sitouduttava määrättyyn korvausmaksujen suoritukseen, von Papenin hallitus koetti keskustelujen ensimmäisessä vaiheessa tarkastaa, eikö Ranska ole valmis luopumaan kannastaan Saksan kanssa solmittavaa sotaliittoa vastaan. Tätä tarkoittavan ehdotuksen von Papen teki julkisesti *Petit parisienin ja "Assosiat pressin"* edustajille antamassaan haastattelussa. Ei ole jätettävä huomaamatta, että hän oli vähemmän avomielinen keskusteluissa Herriotin kanssa. Ja lopuksi, jo tämän ehdotuksen epäonnistumisen jälkeen Papen lausui haastattelussa hearstilaisten lehtien edustajalle Vigandille (katso *New York American* 27/VI), — että:

"Tiedot ranskalais-saksalaisen liiton esittämisestä ovat voineet saada alkunsa siitä keskustelusta, joka minulla oli ranskalaisten edustajain kanssa turvallisuuskysymyksessä. Ranskalaiset eivät puhu turvallisuudesta. Minä osoitin heille, että on olemassa Englannin takaama Locarnon sopimus, Kelloggin sopimus, kansainliiton säännöt ja mahtava Ranskan armeija ja ilmalaivasto. Viitaten näihin minä tein huomautuksen: todennäköisesti Ranska ei tule tuntemaan itseään turvalliseksi, ennenkuin tekee sotaliiton kanssamme. Tämä ei ollut esitys, vaan vain otaksuma".

Hearstilaisten lehtien edustaja lisää tähän ilmoitukseen:

"Huolimatta näistä ilmoituksista ei ole epäiltävä, että käytiin keskusteluja yleisesikuntien yhteistoiminnasta".

4) Tämän ehdotuksen hylkäämisen jälkeen, seisten sotakorvausten tunnustamisen välttämättömyyden edessä, Saksan edustajat esittivät vaatimuksen poliittisista tasoituksista korvaukseksi vahingonkorvauskysymyksessä tehdyistä myönnytyksistä. He vaativat poistettavaksi sen Versaillesin sopimuksen kohdan, joka sälyttää kaiken sotaansyyllisyyden Saksan päälle, sekä tasa-arvoisuutta varustautumiskysymyksessä. Tämän korvaukseksi he puolestaan esittivät hyväksyvänsä Englannin, Ranskan, Italian, Japanin ja Saksan konsultatiivisen sopimuksen, jonka perustalla jokainen valta, joka pyrkii saamaan aikaan muutoksia, olisi velvollinen kääntymään kaikkien toisten puoleen ja neuvottelemaan valmistavasti niiden kanssa. Saksan vaatimus Versaillesin rauhan 2:n pykälän poistamisesta samoinkuin Saksan ehdotus konsultatiivisesta sopimuksestakin hyljättiin.

5) Englannin hallitus Saksan kanssa käymiensä valmistavien neuvottelujen aikana koetti saada siltä suostumuksen n.s. poliittiseen välirauhaan, s.o. sitoutumaan siihen, että muutamien vuosien aikana Saksa ei tule vaatimaan muutoksia status quo'hon. Tämän Englannin vaatimuksen Saksa hylkäsi.

6) Kaiken edelläolevan tuloksena, saatuaan Ranskalta suostumuksen Saksan korvausmaksujen supistami-

seen 3 miljaardiin, Englanti allekirjoitti kaksi salaista sopimusta. Toinen määräsi, että Lausannen korvaussopimus astuu voimaan vasta sen jälkeen, kun on järjestetty liittolaisten välisiä velkoja koskeva kysymys. Toinen määräsi, että Englannin tulee neuvotella Ranskan kanssa kaikista kysymyksistä, jotka ovat samanlaista alkuperää kuin Lausannen velkoja koskeva sopimus, ja että Englanti tulee neuvottelemaan Ranskan kanssa "kaikille oikeudenmukaisen ja edullisen" päätöksen aikaansaamiseksi aseistariisumiskysymyksessä. Ensimmäisestä, n.s. "gentlemannisopimuksesta", Lausannen päätösten ratifioimisesta, Saksalle annettiin tieto Lausannen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, mutta toisesta — ei lainkaan annettu tietoja.

Nämä salaiset sopimukset tulivat näkyville sen takia, että Ranskan pääministeri Herriot heti Pariisiin palattuaan ilmoitti maailmalle niiden olemassaolosta, jotta mahdollisuudet uuden ententen syntymisestä vetäisivät Ranskan yhteiskunnallisen mielipiteen huomion pois vahingonkorvauspolitiikan romahduksesta. Tämän synnyttämä hämmästys Englannin hallituspiireissä, jotka pitkään aikaan eivät virallisesti julkaisseet näitä asiapapereita, vaikka koko maailma oli niistä tietoinen, osoittaa, että alunperin näitä "gentlemannisopimuksia" ja sitoumuksia luottamuksesta ei solmittu ilman taka-ajatuksia, minkä ohessa nämä ajatukset kummallakin puolella olivat erilaiset. Tämä käy täysin selväksi, kun me tarkastamme sitä Lausannen salaisten sopimusten arvioimista, minkä antoivat Englannin, Ranskan, Saksan lehdistöt ja hallitukset.

Ranskan pääministeri Herriot ilmoitti maailmalle heti Pariisiin palattuaan, että hänen onnistui tehdä Englannin kanssa "entente cordiale", "sydämellinen sopimus". Kun "entente-cordiale" on englantilais-ranskalaisen liiton historiallinen nimitys, mikä liitto oli vielä voimassa ennen sotaa ja vasta sodan jälkeen todellisuudessa lakkasi olemasta, niin Herriotin vakuutus ei voinut olla tekemättä Ranskassa hämmästyttävää vaikutusta. Ketä vastaan on uusi entente suunnattu — kysyi Ranska ja koko maailma.

Vastauksen tähän antoi yhdeltä puolen Stefan Lausanne, *Matinin* toimittaja, joka kertoo, kuinka heinäkuun 5 päivänä Herriot ilmoitti hänelle sopimuksen solmiamisesta Lausannessa hotellin parvekkeella, samaan aikaan kun kaupungin yläpuolelle surisi zeppeliini.

> "Niin, jo tunnin ajan surisee päämme päällä tämä ilmalaiva, — lausui hänelle Herriot. — Mutta se ei häirinnyt minua ja Mac Donaldia tekemästä hyvin hyvää asiaa. Zeppelin ei edes käsitä, mitä me täällä alhaalla ratkaisimme."

Mutta jos vielä otetaan huomioon, että Herriot Pariisiin palattuaan heti suoritutti provosoivan äänestyksen reserviläisten harjoituksia koskevassa kysymyksessä ja puolustaen tähän opetukseen käytettäviä menoja viittasi hämärin sanoin Saksassa oleviin satoihin sotilasjärjestöihin ja niiden taholta uhkaavaan vaaraan, niin "entente-cordiale" oli ranskalaisen käsityskannan mukaan suunnattu ensikädessä Saksaa vastaan.

Samaan aikaan Herriot ilmoitti parlamentin finanssikomiteassa, että Englanti on sitoutunut olemaan solmiamatta liittolaisten välisten velkojen korkoprosenttia koskevia sopimuksia Ranskasta riippumatta. Kuten tunnettua, teki Englanti Amerikan kanssa velkoja koskevan sopimuksen v. 1922 itsenäisesti, ja Ranska on tänäkin päivänä sitä mieltä, että tämä itsenäinen askel — Amerikalle velkaa olevien yhteisrintaman puute — on syynä siihen, että

liittovaltain tähän päivään saakka on pakko kantaa suurta finanssitaakkaa. Näin ollen Herriot ilmoitti, että uusi "entente-cordiale" on suunnattu Ameriikkaa vastaan, sillä se muodostaa suurempien eurooppalaisten velallisten yhteisrintaman Amerikkaa vastaan.

Ei ole syytä pysähtyä Ranskan "radikaaliseen" lehdistöön, joka koetti esittää Herriotin saavutukset Lausannessa suurena pasifistisena voittona. Ranskan avoimesti imperialistinen lehdistö, jonka edessä Herriot ennenkaikkea etsi suosiota, antoi vain yhden kerran yllättää itsensä. Se antoi hyvin pian arvostelevan arvioinnin Herriotin tekemästä Lausannen tapahtumain selostuksesta. Tämä lehdistö on aina pyrkinyt englantilais-ranskalaisen ententen palauttamiseen ja tämän takia se suhtautui Herriotin esiintymiseen aivan konkreettisin päätelmin. Tarkastettuaan tilannetta *Journal de debats* kirjoitti heinäkuun 17 p:nä:

"Se ei ole "entente-cordialen" palauttamista. Eikä se myöskään ole kahden puolen yhteistoimintaa konkreettisen ohjelman mukaan. Se ei ole aseliittolaisten välisen velkakysymyksen järjestämiseksi Yhdysvaltain kanssa. Se on kutsu neuvotteluihin, se on jotakin konsultatiivisen yhtenäisyyden tapaista Englannin turvissa."

Partinaks, Ranskan yleisesikunnan airut, haukuttuaan Mac Donaldia Versaillesin sopimuksen tarkastuksen puuhaajaksi ja annettuaan hänelle epäluottamuslauseensa kysyi, miksi ei kutsuta osallistumaan luottamussopimukseen Ranskan liittolaisia: Tshekko-Slovakiaa, Jugoslaviaa ja Puolaa, vaan kutsutaan Saksa ja Italia. Tässä hän näki todistuksen siitä, että Englanti aikoo tehdä luottamussopimuksesta painostusaseen Ranskaa vastaan pyrittäissä Versaillesin sopimuksen tarkastamiseen.

"Me tarvitsemme, — kirjoitti Partinaks, — ententen palauttamista enemmän kuin joku muu, mutta meistä näyttää se mahdottomalta niissä olosuhteissa, jolloin jokainen Ranskan pääministerin Englannin pääministerille lausuma sana tulee heti Saksan pääministerin tietoon."

Partinaksin johtopäätöksenä oli: "Joko Puolan tai pikku ententen on liityttävä luottamussopimukseen, tai sitten on sopimus hyljättävä".

Ranskan oikeistolehdistö suhtautui mitä varovaisemmin sopimuksen amerikkalaisvastaiseen puoleen, ollen tällä alalla luottamatta Englantiinkin.

Englannin hallitus koetti antaa sopimuksille mitä viattomimman selityksen. Se päättäväisesti torjui väitteen sopimuksen saksalaisvastaisesta luonteesta. Herriotin vakuutuksen, jota levitti virallinen uutistoimisto Reuter heinäkuun 13 p:nä, että Englanti muka sitoutui olemaan solmiamatta velkoja koskevaa yksityissopimusta Amerikan kanssa, johdosta Englannin hallitus ilmoitti, että Englanti ei ole ottanut itselleen mitään mainitunlaisia velvollisuuksia. Se osoitti, että "gentlemannisopimuksen" tekstissä yleensä ei mainita Amerikkaa. Siinä Englanti sitoutui olemaan ratifioimatta Lausannen sopimusta niin kauan kuin ei saada aikaan sopimusta liittolaisten välisistä veloista. Vastapainoksi yritykselle tulkita amerikkalaisvastaisessa hengessä luottamussopimuksen ensimmäistä kohtaa, missä sanotaan, että sopimuspuolet sitoutuvat neuvottelemaan kaikista Lausannessa ratkaistuista kysymyksistä, Englannin hallitus asettaa vakuutuksen siitä, että tämä sopimus koskee vain Eurooppaa. Nämä "demantit", jotka oli annettu pääministeri Mac Donaldin nimessä, saivat täydennyksensä Englannin ulkoministeri Simonsin puheessa Genevessä, missä hän ilmoitti, että luottamussopimus ei ole kaksipuolinen sopimus, että se on yleinen eurooppalai-

nen sopimus, että se ei millään tavalla ole osa Lausannan sopimuksesta ja että sillä on vain yksi tarkoitus: turvata yleensä se, että kaikki vallat kävisivät keskenään neuvotteluja riitakysymyksissä[1]).

Vihdoin kaikkien näiden "demontien" vaikutuksesta itse Ranskan pääministeri Herriotin oli pakko ilmoittaa, että hän ei väitä sitä, että Englanti olisi muka sitoutunut olemaan solmiamatta Amerikan kanssa yksityissopimuksia velkakysymyksissä.

Olisi suuri virhe päätellä tämän sanomalehtiväittelyn perusteella, että Lausannessa tehdyt salaiset sopimukset ovat sisällyksettömiä.

Ne sisältävät seuraavaa: ensinnäkin ne epäilemättä sisältävät Ranskan ja Englannin hallituksen päätöksen painostaa yhteisvoimin Amerikkaa velkakysymyksessä. Me emme ole varmoja, että molemmat puolet tulevat kestämään kokeen, jos Yhdysvallat myöntävät toiselle niistä edullisemmat ehdot velkojen järjestelyssä. Sopimuksen tämän kohdan hämäryys ei johdu vain siitä, että pelätään Amerikkaa, vaan se on myöskin sen tulosta, että kumpikin "gentlemannisopimuksen" solminnut puoli valmistautui pettämään toinen toistaan.

Toinen seikka, josta ei ole epäilyä, on tämän sopimuksen merkitys Englannin ja Ranskan suhteiden "järjestämiselle" Saksan kansssa.

Ranska, peläten Englannin tukea Saksan revisioimispyrkimyksille, näkee sopimuksessa keinon, jonka avulla se toivoo pidättävänsä Englannin tukemasta Saksaa. Englanti puolestaan toivoo voivansa pidättää Ranskan kaikista hätäisistä päätöksistä tilanteen kärjistyessä Saksassa. Molemmilla mailla on yhteensopimattomat käsityskannat Saksan kysymyksen tulevasta kehittymisestä. Ranska tahtoo puolustaa Versaillesin sopimusta hinnalla millä hyvänsä, Englantia ei kiinnosta tämän Ranskan ylivallan aseen säilyttäminen, mutta se pelkää kaikkia tärähdyksiä ja sen takia koettaa vetää Saksan "luottamussopimukseen", jotta saisi sen pakotetuksi toimimaan vain sen mukaan kuin onnistutaan heikentämään Ranskan vastustusta. Samalla sopimus asettaa ranskalais-saksalaiset suhteet Englannin kontrollin alaiseksi ja tässä suhteessa *sen on vaikeutettava ranskalais-saksalaista lähentymistä.*

"Luottamussopimus" on, kolmanneksi, suhteessa aseistariisumiskysymykseen. Asevarustusten pienentämiskysymyksessä Englannin ja Ranskan edut eivät käy yhteen. Ranska puolustaa ensi kädessä asemaansa mannermaalla ja tämän takia se huolehtii ensikädessä maa-armeijansa puolustamisesta. Rauhanpolitiikkansa tärkeimpänä aseena Ranska puolustaa myöskin vedenalaisia veneitä. Englanti päinvastoin näkee voimakkaamman aseensa risteilijälaivastossa. Amerikan maavoimia vastaan tähtäämä isku liikuttaa sitä vähän. Mitä tulee laivastoon, niin se tulee puolustamaan risteilijöitään niiden lukumäärän supistamista vastaan. Mikä on molempien valtain välisen yhtenäistetyn toiminnan ajatus tässä kysymyksessä, jossa niiden mielipiteet niin eroavat toisistaan? Kysymys on siitä, että kumpikin pelkää, että Yhdysvallat, tehden myönnytyksiä toiselle niistä, koettavat eristää toisen. Sopimuksen sisältönä on se, että molemmat vallat haluavat pitää toisiaan kädestä kiinni.

Onko tällä sopimuksella suhteita Neuvostoliittoon? Papenin Genevessä tekemät esitykset, vaikka niillä

---

1) Että herra Simons sotki jälkiä, siitä ei ole epäilemistäkään. Jos luottamussopimus ei ole englantilais-ranskalainen sopimus, vaan alunperin katsottiin eurooppalaiseksi sopimukseksi, johon voi yhtyä jokainen eurooppalainen valta, niin miksi siinä on pykälä Englannin ja Ranskan välisistä kauppasuhteista? — K. R.

onkin saksalaisen porvarillisen politiikon henkilökohtaisten mielipiteiden leima, osoittavat, että Neuvostoliitto ei ollut poissa Lausannen neuvotteluista. Sitä vähemmän voidaan sanoa, että Euroopan valtain konsultatiivinen sopimus voi olla olemassa ilman mitään suhteita Neuvostoliittoon. Tässä on "luottamussopimuksen" neljäs merkitys.

Näinollen Lausannen ja Geneven neuvottelujen muodostaman tilanteen tutkimisen on johdettava siihen johtopäätökseen, että tässä *ei ole kysymyksessä uuden ententen, useiden valtojen lujan liiton syntyminen, vaan me olemme tekemisissä niiden välisen lukuisia konkreettisia kysymyksiä koskevan sopimuksen aikaansaamisen tunnustelun kanssa.*

Mutta historiallinen ententekään ei syntynyt kerralla sotaliittona ja ententeen kuuluvat vallat eivät koskaan ennen sotaa ilmoittaneet, että niitä yhdistää sotaliitto.

Sen lisäksi Englannin ja Ranskan välillä ennen sotaa ei asiallisesti ollut sotaliittoa, vaikka se olikin Ranskan ja Venäjän välillä. Tämän takia on vaikea määritellä, mitä tällä hetkellä merkitsee englantilais-ranskalainen sopimus. On vielä seurattava Ranskan ja Englannin imperialismin politiikan peruspyrkimyksiä, jotta voitaisiin vastata kysymykseen, eikö tämä sopimus viittaa niihin peruspyrkimyksiin, jotka johtavat ranskalais-englantilais-japanilaisen liiton syntymiseen.

III. Uusi entente

Englannin ja Ranskan välisillä suhteilla on koko sodan jälkeisen ajan ollut sangen kirjava luonne. Yhteistyötä on seurannut vuoroin avoin ja peitetty taistelu. Jo Versaillessissa koettaa Englannin imperialismi estää Ranskan ylivallan Euroopassa ja estää Ranskan suorittamasta Reinin valtausta. Sodanjälkeisenä kautena vuoteen 1923 Ranska ja Englanti taistelivat kirjaimellisesti Euroopan kaikissa maissa vallasta. Saksan laivaston hävittäminen, siirtomaiden riistäminen Saksalta, Saksan teollisuusvoimien heikentäminen — kaikki tämä johti siihen, että Englanti lakkasi pitämästä Saksaa päävihollisenaan. Ranskalle Saksa jää edelleenkin päävihollisekseksi, sillä Saksan ylivoima ihmisreserveissä, Saksan uudestisyntyvä sotilasjärjestö herättää Ranskassa vakituista pelkoa.

Samaan aikaan Ranskan ja Englannin välillä käydään taistelua läheisessä idässä siirtomaiden jakamisesta.

Vuosina 1924—1927 me näemme avoimen vihamielisyyden muuttuvan yhteistyöskentelyksi muutamilla aloilla. Taistelussa Saksaa vastaan taloudelliset voimansa repineen Ranskan oli raskasta taloudellista pulaa kärsien pakko perääntyä Reiniltä, mennä kompromissiin Saksan kanssa, tyytyen sen riistämiseen. Samaan aikaan Amerikka pakotti Englannin Washingtonin konferenssissa 1922 kieltäytymään ylivallasta linjalaivastoon nähden ja suostumaan maksamaan vuosittain 300 milj. kultarupla sotavelkojen korkoina, minkä takia Englanti pyrkii sulkemaan rivinsä yhteen Ranskan kanssa. Asevarusteluja koskevassa sopimuksessa v. 1928 Englanti, sen takia että Ranska tuki sen meriohjelmaa, sitoutuu tukemaan Ranskan pyrkimyksiä kaikkein voimakkaimman maa-armeijan muodostamiseksi. Aivan samalla tavalla syntyy idän vallankumouksellisen liikkeen vaikutuksen alaisena englantilais-ranskalainen yhteistoiminta läheisessä ja kaukaisessa idässä. Merisopimus Ranskan kanssa herätti suurta vastustusta itse Englannissa niiden kapitalististen ainesten taholta, jotka pitivät yhteentörmäystä Amerikan kanssa suurimpana Englannin valtakunnan olemassaoloa uhkaavana vaarana ja jotka koettivat siirtää mahdollisimman kauaksi yhteentörmäyksen Yhdysval-

tain kanssa. Englantilais-ranskalainen sopimus synnytti samaan aikaan päättävän vastustuksen Amerikan taholta, mikä pakotti Englannin hallituksen peräätymään. Vanhoillinen hallitus, joka oli rohjennut vastata Yhdysvaltain heittämään haasteeseen, kärsii vaaleissa tappion. "Työväenhallitus" koettaa mahdollisuuksien mukaan palauttaa "ystävälliset" suhteet Yhdysvaltoihin ja lähettää Washingtoniin Mac Donaldin, joka tekee lisämyönnytyksiä suhteessa Yhdysvaltoihin, tunnustamalla tasa-arvoisuuden risteilijälaivastoon.

Lontoon konferenssissa v. 1930 Englanti luovii Amerikan ja Ranskan välillä, koettaen saada Italialta apua Ranskaa vastaan. Mutta tähän Englannin politiikassa tapahtuneeseen muutokseen tyytymätön Ranska käyttää hyväkseen sitä, että taloudellinen pula kehittyy sen alueella hitaammin, että se sen perusteella jää kullan virtauskeskukseksi, ja käy raivokkaaseen finanssihyökkäykseen Englantia vastaan. Vuosi 1931 on ranskalaisen kullan armottoman poisviennin aikaa Englannista, Ranskan uuden päättävän hyökkäyksen vuoksi Saksaa vastaan siirtyy Briandin platoonisista Pan-Euroopan suunnitelmista Tonavan maiden käsiinsä saamista koskeviin konkreettisiin suunnitelmiin — tämä vuosi muodostaa uuden kulminatiovuoden ranskalais-englantilaisessa riidassa.

Nämä siirtymiset taistelusta yhteistyöhön Englannin ja Ranskan kesken osoittavat molempien maiden aseman vaikeuden, mikä johtuu siitä, että niillä ei ole samaa vihollista, että niiden etujen keskus ei ole sama. Tämä asettaa kysymyksen: onko yleensä olemassa pohja ranskalais-englantilaisen ententen muodostamiselle.

Vanha entente syntyi silloin, kun Mandshurian kentillä suoritettu hävitys poisti Englannin Venäjän pelon, kun Saksa käyttäen hyväkseen Venäjän heikentymistä ryhtyi päättävään taisteluun maailman jakamiseksi. Englantilais-ranskalaisen konfliktin sopiminen Egyptissä, joka Fashodan luona oli vähällä johtaa englantilais-ranskalaiseen sotaan, Ranskan tekemä Englannin asemien tunnustaminen Egyptissä korvaukseksi siitä, että Englanti tunnusti Ranskan oikeudet ja vaatimukset Marokkoon, ei olisi synnyttänyt ententeä, so. yleistä liittoa, jos Ranskalla ja Englannilla ei olisi ollut yhteisenä vihollisena Saksan imperialismi ja ellei Englannin pelko Ranskan liittolaiseen Venäjään olisi hävinnyt.

Englannin ja Ranskan yritykset poistaa nyt joukko niiden välillä olevia riitoja eivät muodosta maaperää ententen luomiselle, s.o. yleiselle poliittiselle sopimukselle, jonka lopullisena päämääränä olisi sotaliiton muodostaminen. Vastatakseen kysymykseen, onko konkreettisten riitakysymysten ratkaisemista varten tapahtuvalla lähentymisellä pyrkimys kasvaa yleiseksi poliittiseksi liitoksi, on selvitettävä kysymys, onko Ranskalla ja Englannilla yksi vihollinen, onko niiden yleinen politiikka suunnattu samaan uomaan. Vastaaminen tähän kysymykseen vaatii aivan yleistä molempien maiden sotilaallis-poliittisten päämäärien tarkastamista.

Ei ole epäilemistäkään siitä, että *Englannin imperialismin politiikka* tällä asteella on rutivanhoillista politiikkaa. Maailmansodan ja yleismaailmallisen kapitalismin pulan heikentämä Englanti, — ja se on enemmän heikentynyt kuin Ranska, sillä se on suuremmassa määrässä riippuvainen maailman kaupasta, — koettaa ensikädessä koota lujemmin käsiinsä valtakuntansa, siirtomaat ja dominiot. Näissä siirtomaissaan sen on taisteltava mahtavia kansallisia pyrkimyksiä vastaan, sen on välttämätöntä poistaa siirtomaistaan taloudellisen itsenäisyyden pyrki-

mykset. Tätä tarkoitusta silmälläpitäen sen on rakennettava talouspolitiikkansa. Englannin päävihollinen tässä asemassa on siirtomaiden kansallis-vallankumouksellinen liike. Englannin imperialistit teeskentelevät, että he muka uskovat siirtomaiden liikkeen lähteeksi Neuvostoliiton, mutta he tietävät vallan mainiosti, että tällä liikkeellä on omat itsenäiset juurensa. Tämän takia, niin paljon kuin kovakalloiset kirkuvatkin Neuvostoliittoa vastaan — päävihollisena, Englannin politiikan johtajat tietävät, että tällä huudolla on agitatsiotarkoitus ja että Neuvostoliitto ei suhtaudu Englantiin sen vihamielisemmin kuin mihin tahansa toiseen kapitalistivaltaan. Tällä hetkellä on Englannin todellisena imperialistisena päävihollisena Amerikan Yhdysvallat.

Mahtava teollisuusvaltio — Englannin kasvava kilpailija kaikilla tavara- ja rahamarkkinoilla, mahtavaa laivastoa rakentava ja maailman yliherruudesta taistelua käymään kykenevä maa, — tämä maa käy vaihtamaan Englannin kanssa maailman valtiaan paikkaa, ellei siihen mennessä maailman vallankumous hävitä kapitalismia. Suhteensa muihin maihin Englannin on asetettava siltä katsantokannalta, voivatko ne olla liitossa Yhdysvaltain kanssa ja lujittaa Englannin tärkeimmän potentsiaalisen vihollisen asemia. Tältä kannalta muodostaa amerikkalais-ranskalainen lähentyminen suurimman vaaran Englannille. Jos ensimmäisinä sodanjälkeisinä vuosina kaiken Englannin ja Ranskan välisen taistelun aiheena oli taistelu ylivallasta Euroopassa, niin siitä hetkestä alkaen, jolloin englantilaisten tietoisuudessa tuli kaikkien kysymysten keskukseksi suhde Amerikkaan, näyttelee suhteessa Ranskaan suurta osaa kysymys ranskalais-amerikkalaisen liiton mahdollisuudesta. Ranska Amerikan liittolaisena merkitsee vaaraa Lontoon pommittamisesta lähellä sijaitsevilla Ranskan lentovoimilla ja Ranskan vedenalaisten toteuttaman Englannin saarron vaaraa. Näistä mahdollisuuksista puhutaan vähän sekä ranskalaisessa että amerikkalaisessa lehdistössä. Ranskan imperialismi on sodan jälkeen tullut hyvin huonoon huutoon Amerikassa, mutta ranskalais-amerikkalaisen liiton mahdollisuus on olemassa.

Mitkä ovat Ranskan ulkopolitiikan peruspäämäärät? Ranska ei voi pitää hallussaan Versaillessa valtaamiaan asemia tavallisin keinoin ja niin vanhoillista kuin onkin Ranskan pikkuporvaristo, joka näyttelee vielä valtavaa osaa Ranskan politiikassa, Versaillesia ei kuitenkaan voida konservatiivisoida. Ranskan on joko uusin metodein — ei pelkän sotilaallisen painostuksen metodin avulla — laajennettava, syvennettävä Versaillesia, tai se menettää Versaillesin asemat. Puhumattakaan siitä, mitä se menettää vallankumouksen voittaessa, minkä kehitysvauhtia suurentaa Versaillesin järjestelmä. Sen on menetettävä ne myöskin siinä tapauksessa, että kapitalismi vakaantuu vielä Euroopassa pitemmäksi tai lyhyemmäksi historialliseksi aikajaksoksi. Tällainen kapitalismin lujittuminen, joka olisi mahdollista vain maailman vallankumousliikkeen tuhon jälkeen, joka tapahtuisi työläisten ja talonpoikain kustannuksella kaikkialla maailmassa, siirtomaiden kulutusmarkkinain valtauksen kustannuksella, johtaisi kiertämättömästi valtavaan Ranskan ja Saksan imperialismin välisen taistelun kärjistymiseen.

Voimistunut, taloudellisesti mahtavaa kansaa hallitseva Saksan porvaristo etsisi tekniikallaan sotilaallisia keinoja sen Ranskaan alistetun suhteen hävittämiseksi, jossa se nykyisin on.

Ranskan imperialismi on kasvanut ulos puhtaasti mannermaapolitiikan puitteissa, se näkee imperialististen

jättiläisten lähestyvän yhteenoton, ja se ymmärtää vallan mainiosti, että mille puolelle se tuleneekin tässä taistelussa, sitä joka tapauksessa odottaa englantilais-amerikkalaisten kaksintaistelun vaihtorahan osuus, jos se ei ratkaise Saksan kysymystä. Olipa se liitossa Englannin tai Amerikan kanssa, vastakkain liittoutuma kiertämättä työntäisi sitä vastaan Italian ja Saksan imperialismin, varustaen ne aineellisilla käyttövaroilla ja asevarustuksilla. Ranskan imperialismi ei halua käydä uuteen yleismaailmalliseen kilpailuutaisteluun Englannin tai Amerikan imperialismin alaisena, sillä silloin ranskalaiset siirtomaat joutuisivat Amerikan imperialismin saaliiksi ei vain siinä tapauksessa että se voittaisi. Ei vain siinä tapauksessa, että taistelu hävittäisiin, vaan sodan päättyessä ilman ratkaisevaa tulostakin Englanti tekisi Amerikalle myönnytyksiä Ranskan kustannuksella.

Tämän takia Ranskan keskeisimpänä ulkopoliittisena probleemina on Saksan probleemi, huolimatta siitä toistamme sen, että se on sivuuttanut mannermaapolitiikan rajat ja orientoituu yleismaailmallisiin konflikteihin.

Saksa on lakannut olemasta Englannin perusvihollinen, mutta jää pääviholliseksi Ranskalle, viholliseksi, joka on voimaton, mutta yksinäisyydessään voi maailman konfliktissa ratkaista Ranskan imperialismin kohtalon.

..*Amerikka ei ole Ranskalle sellainen vihollinen* siitä huolimatta, että viimeaikaisessa historiassa näkyy kokonainen joukko ranskalais-amerikkalaisia konflikteja. Ranskan velallisuus Amerikalle ei ole sellainen syy, joka voisi johtaa sotaan. Ranskan sotavelkoja koskevat maksut, joita Amerikka on suuresti supistanut, voivat johtaa diplomaattisiin riitoihin, mutta eivät sotaan. Tämä kysymys voidaan järjestää tekemällä molemminpuolisia myönnytyksiä. Kysymys Ranskan sotavarustuksista, joka ennen kaikkea johtaa riitaisuuksiin Amerikan kanssa, on joutava kysymys. Ranskalais-amerikkalaisen lähentymisen tapahtuessa Amerikkaa ei kiinnosta Ranskan varustusten supistaminen. Päinvastoin sijoittamalla Eurooppaan miljaardejaan ja omaamatta maa-armeijaa, jonka avulla voisi painostaa Eurooppaa, Amerikka voi tunnustaa Ranskan armeijan santarmikseen, joka suojelee sen sijoituksia Euroopassa. Ranskan meritukikohdat voivat palvella joko Amerikan valloituspolitiikan päämääriä, tai itse Ranska voi jättää ne Yhdysvalloille tukikohdiksi taistelussa Englantia vastaan.

Mutta mikä on Englannin ja Ranskan suhde kolmanteen mahdolliseen ententen osallistujaan — Japaniin, kiertämättömään osallistujaan, jos vain muodostuisi amerikkalaisvastainen ryhmittymä? Ranskan suhteen Japaniin määrittelee huomattavassa määrin Versaillesin sopimus. Jos Saksa on vielä potentsiaalinen Ranskan vihollinen ja Puola Versaillesin sopimuksen päätukipylväs Itä-Euroopassa, niin Neuvostoliitto näyttää Ranskasta Puolan vallankumouksellisena naapurina suurimmalta sitä uhkaavalta vaaralta. Puhumattakaan siitä, että tällä Ranskan imperialismin vihollisuudella Neuvostoliittoa kohtaan on paljon syvemmät lähteensä yhteiskunnallisessa vihamielisyydessä, proletaarisen vallankumouksen voiton pelossa Euroopassa, toivossa saada takaisin tsaarille ja venäläiselle kapitalistiselle teollisuudelle annettuihin lainoihin sijoitetut pääomat. Aktuaalisesti, poliittisesti on ylinnä vallalla pelko Saksan vallankumouksesta ja vallankumouksellisen Saksan liitosta Neuvostoliiton kanssa, joka todennäköisesti tekisi lopun Versaillesin sopimuksesta. Viha Neuvostoliittoa kohtaan määrittelee Ranskan suhteet Japaniin. Japani on Neuvostoliiton

naapuri, ja ranskalais-japanilainen liitto, Puola mukaan luettuna, voisi luoda mahdollisimman edullisen tilanteen sotaa varten Neuvostoliittoa vastaan.

Mutta Ranska on Indo-Kiinan valtias, alueen, jolla on suuri strateeginen merkitys Kaukaisessa Idässä. Japanin voitto voisi saada Japanin imperialismin seikkailuhaluiset piirit yrittämään Indo-Kiinan valtausta, joka ilmastollisessa suhteessa muodostaa ihanteelliset edellytykset Japanin laajenemiselle ulospäin. Tämän lisäksi liitto Japanin kanssa olisi olemukseltaan suunnattu Amerikan Yhdysvaltoja vastaan, ja tämän takia Ranska tulee välttämään lopullista liittoutumista Japanin kanssa, siirtymistä määrätystä Japanin tukemisesta Neuvostoliittoa vastaan muodolliseen sotaliittoon.

Vielä epäilyttävämpi on tällä kehitysasteella englantilais-japanilainen liitto. Ei ole epäilystäkään siitä, että Englannin imperialismi näkee Amerikan imperialismissa pahimman vihollisensa eikä sillä olisi mitään sen heikentämistä vastaan. Mutta siitä huolimatta Englanti koetti viime vuoden syyskuussa Kaukaisessa Idässä syntyneen konfliktin aikana luovia Amerikan ja Japanin välillä. Se antoi Japanille diplomaattista apua. Mutta aina kun Amerikan politiikka koetti työntää muut vallat ottamaan päättäväisempiä askeleita Japania vastaan, aina kun Yhdysvallat toimivat painostusta harjoittaen — Englannin oli pakko tehdä myönnytyksiä Amerikan kannalle. Niin kävi Genevessä, kun Englannin ulkoministeri Simonsin Amerikan edustajiston suoran, melkein fyysillisen painostuksen alaisena oli pakko suostua ottamaan kansainliiton päätökseen Amerikan teesit siitä, että on sallimatonta tunnustaa niitä sopimusten muutoksia, jotka ovat saavutettu muilla kuin Kellogin sopimuksen ja kansainliiton sääntöjen edellyttämillä keinoilla. Kun nämä teesit esitettiin Stimsonin kirjeessä senaattori Borahille, Englanti vaikeni, vaikka amerikkalainen ja englantilainen lehdistö yhteen ääneen vakuuttivat, että tämä kirje ei ole niin paljon tarkoitettu senaattori Borahille kuin Englannin hallitukselle. Mitä käänteitä englantilaiset lienevät tehneetkään Shanghaissa, niin loppujen lopuksi heidän oli pakko osallistua niihin esiintymisiin, jotka vaikkapa vain väliaikaisesti johtivat Japanin perusvoimien poistamiseen Shanghaista. Ja vihdoin, huolimatta siitä, että Mandshurian kysymyksessä huomattava osa Englannin imperialistista yhteiskunnallista mielipidettä ja Englannin diplomaatteja on Japanin valloitusten tunnustamisen puolella, Englannin diplomatia ei rohkene niitä tunnustaa. Missä on tämän Englannin päättämättömyyden lähde, syy siihen, että se pyrkii näyttelemään puskurin osaa, luovailemaan? Tämän politiikan lähteenä on kaksi tosiasiaa: Englanti ei ole tällä hetkellä valmis sotaan Amerikan kanssa, ja ennenkuin Englannin vallassa olevat luokat voivat päättää ryhtyä tällaiseen kuulumattomaan hyppäykseen, jollainen olisi sota Amerikkaa vastaan, niiden on saatettava järjestykseen valtakuntansa, lujitettava sen sisäisiä siteitä taloudellisilla toimenpiteillä. Ne pelkäävät liian aikaista yhteentörmäystä Amerikan kanssa, ja sen takia pelkäävät antaa sen viholliselle sellaista tukea, joka voisi johtaa sotaan. Toinen syy Englannin horjumiseen on dominioiden pelko, jotka ottavat japanilaisvastaiset asenteet Japanin ulospäin laajenemisen pelossa (Australia, Uusi Seelanti) tai Yhdysvaltain vaikutuksen alaisina, joihin ne ovat taloudellisesti sidotut (Kanada). Ei ole epäilemistä, että Englannin imperialismin johtavat piirit pelkäävät Japanin vakavampaa voittoa, sen voimakasta lujittumista. Japani työntää ne pois Kiinasta, Japani on tunkeutunut In-

tiaan ja luo siellä yhä kasvavan kilpailun englantilaisille tavaroille. Japanin ratkaiseva voitto Kaukaisessa Idässä voimistuttaisi sitä siinä määrin, että Australia joutuisi iskun alaiseksi — harvaan asuttu valtavan suuri manner — ja, kuten ennustavat muutamat englantilaiset imperialistit, — myöskin Intia.

Niin ollen me tulemme johtopäätökseen, että niin Englanti kuin Ranskakaan eivät vielä ole valmiita solmiamaan Japanin kanssa yleispoliittista liittoa Yhdysvaltoja vastaan. Japanin imperialismi osoittaa sanomalehdistössä yhtä suurta epäluottamusta Englantia kuin Yhdysvaltojakin kohtaan.

Sodan syttyessä Amerikan kanssa sen vihollisten pitäisi ymmärrettävästi alistaa tärkeimpien etujensa alaiseksi toisluontoiset, tehdä uhrauksia. Näin kauan kuin ei ole tätä välitöntä sodanvaaraa, ne eivät tee sellaisia päätöksiä. Liittyykö Ranska yleensä amerikkalaisvastaiseen ententeen, on hyvin epäilyttävää. *Ei voida sanoa, että sellaisen Ranskan ja Englannin välisen konjunktuurisopimuksen merkitty suunta, joka voi vielä antaa tilaa kummankin näiden kahden maan pyrkimykselle käydä kauppaa toisen kustannuksella, merkitsee jo kristallisoitunutta lopullista imperialististen valtain voimain jakoa.*

Imperialistiset vallat eivät ole vielä lopullisesti määritelleet, missä ja miten on etsittävä ulospääsy pulasta niiden keskeisen sodan avulla. Ne ymmärtävät, että sota johtaisi kiertämättömään maailmanvallankumaukseen. *Ne ovat taipuvaisempia etsimään tätä ulospääsyä provosoimalla sotaa Neuvostoliittoa vastaan, sotaa, joka toivotaan voitavan paikallistuttaa.*

IV. Lausannen sopimus, sodanvaara ja kapitalismin maailmanpula

Mitä merkitsee Lausannen sopimus, keskustelujen alkaminen liittolaisten välisistä veloista taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta katsottuna? Maailman talouspulalla on tuotannollisten voimien ja tuotannollisten suhteiden perusristiriidat, mutta tämä pulan perussyy, joka on yleinen kaikille edellisille taloudellisille pulille, ilmenee kymmenkertaisin voimin ei vain siksi, että kapitalismin yleisen kriisin kaudella tuotannollisten voimien ja tuotannollisten suhteiden ristiriidat ovat saaneet valtavan laajat mittasuhteet, vaan myöskin siksi, että pulaa vaikeuttavat monet muut syyt.

Niin sanotut *poliittiset velat,* joilla on huonot seuraukset, s.o. *tavarain virtaus maasta toiseen ilman vastaavaa arvoa,* johtivat täydelliseen sekasortoon tavaramarkkinoilla. Imperialistimaiden suunnattomat *sisäiset velat* sälyttivät taloudelle valtavan taakan. Valtion papereiden omistajat saavat vuosittain 3 miljaardia kultaruplaa; mutta jos valtion korkoihin lisää kaikki muut korot, niin ne nielevät 1/3 Englannin kansallistuloista, ylittäen teollisuuden voittosumman määrän. Tämä ilmiö ei ole kansallinen, vaan kansainvälinen. Valtavan suuret sotilasmenot, jotka nousevat puoleen budjettimenoista, puristavat puolestaan kaikkien maiden talouselämää.

Maailman porvaristo, ollen kykenemätön taistelemaan pulan perussyitä vastaan, etsii siitä *ulospääsyä kiertotietä — taistelemalla pulan toistuvia syitä vastaan.* Tämän suuren sosiaalisen manööverin ohjelmakirja, kansainliiton finanssiosaston entisen johtajan Salterin kirja *The Recovery,* osoittaa yleisen yhteyden vahingonkorvauksia koskevien konferenssien, liittolaisten välisten velkaneuvottelujen, sotilasmenojen supistamista tarkoittaneen Geneven konferenssin, Hooverin ehdotuksen ja Englannin ehdottaman sotavelkojen yhteenkolmasosaan supistamisen välillä. Porvaristo näkee, että on riittämätöntä sälyttää pulan koko paino

työläisten ja talonpoikain kannettavaksi, *ja koettaa supistaa maiden sisällä tai yhden maan toiselle suoritettavaa korkoa teollisuuden aseman helpoittamiseksi,* finanssipääoman asemien lujittamiseksi.

Mitä tulee vahingonkorvauksiin, niin pula, joka on vienyt Saksan vararikon partaalle, on pakottanut Saksan verotusta hyväkseen käyttävät valtiot luopumaan huomattavalta osaltaan saaliista. Mutta tässäkään porvaristo ei rohjennut mennä loppuun saakka. Liittolaisten välisten velkojen alalla taistelu on vasta alkamassa ja voi saada erittäin räikeät muodot. Kärkevimmäksi se tulee muodostumaan asevarustelun alalla, sillä ne muodostavat porvariston viimeisen ulospääsyn, jossa päättävimmät imperialistiset piirit näkevät ainoan pelastuksen. Taistelu asevarustusten pienentämiseksi voi ennen kuulumattomasti kärjistää jo voimassa olevia ristiriitoja ja johtaa räjähdykseen.

Voimien asettelu imperialistien leirissä Neuvostoliittoa vastaan ei ole vielä lopullinen, mutta se ei millään tavalla merkitse mitään takeita sodanvaaraa vastaan. Se ei muuta imperialismin kansainvälisen politiikan linjaa, se ei keskeytä sotilaallisen hyökkäyksen valmistelua Neuvostoliittoa vastaan. Maailman porvariston sotaan valmistautumattomuus ja sotaa koskevien sopimusten riittämättömyys ei ole niin paljon niiden sodanpelon tulosta, vaikka ei olekaan epäilemistä, että ne aavistavat, että sota voi päättyä maailmanvallankumoukseen, kuin *nykyisen kapitalistisen maailman täydellisen anarkian tulosta,* kaikkien etujen ristiinkäymistä, jotka vaikeuttavat taistelurintamien kristallisoitumista.

Horjuvan, mitään kysymystä ratkaisemaan kykenemättömän diplomatian takana ovat *yleisesikunnat,* jotka kabinettien hiljaisuudessa jatkavat työtään ja valmistautuvat sotaan. Miten vähän ne kiinnittävät huomiota hallituksiin, osoittaa *syyskuun 18 päivän 1931 esimerkki,* jolloin, Japanin sanomalehdistön vakuutuksen mukaan, ulkoasiain ministeri Shidehara sai sanomalehdistä tietää Mandshurian valtauksen alkamisesta, minkä yleisesikunta oli alkanut ulkoasiainministerin tietämättä. Japanin esimerkki osoittaa, *miten alkaa sota maailman muissakin osissa.* Se voi alkaa ei vain julistamatta sotaa, vaan myöskin ilman kiinteitä sopimuksia yleisesikuntain kanssa. Jos maailmansota 1914 alkoi sopimusten pohjalla, joita oli Englannin ja Ranskan yleisesikuntien välillä, niin nyt se voi alkaa ilman tällaisia sotilaallisia sopimuksiakin. Mandshurian tapausten alkaessa voitiin olettaa, että Japanin yleisesikunta toimi toisten yleisesikuntien kanssa tehdyn ennakkosopimuksen perustalla. Nyt on tämäkin epäilyttävää. Todennäköisesti se päätti ryhtyä toimimaan yksinkertaisesti sen laskelman pohjalla, että toiset eivät rohkene sitä häiritä. Valtavien ristiriitojen vallitessa imperialististen valtain välillä, niiden kaikkien ollessa vihamielisiä Neuvostoliittoa kohtaan, kunkin imperialistimaan yleisesikunta voi vastaavana hetkenä ottaa alotteen omiin käsiinsä toivossa, että se myöhemmin tulee tekemään sopimuksia mahdollisten liittolaisten kanssa. — *Alussa oli teko,* —sanoo *Faust,* selittäen pyhiä kirjoituksia. Yleisesikuntien alkemistit tulevat toimimaan tämän reseptin mukaan. Ja kapitalistisen maailman tulen arkuus, anarkia, mikä vallitsee valtakuntain välisissä taloudellisissa ja poliittisissa suhteissa, auttaa heitä.

Japanin suorittama Mandshurian valtaus lähensi maailmansodan mahdollisuutta valtavassa määrin, se ei vain ennenkuulumattoman jyrkästi kärjistänyt Japanin ja Amerikan välejä, mutta Japanin militaristit olisivat tyytyväisiä saadessaan kehitetyksi asiat Mandshuriassa sotaan saakka Neuvostoliittoa vastaan, jotta

muutamien kuukausien kuluessa koko maailma olisi liekkien vallassa. Kaikkien maiden riippuvaisuus toinen toisestaan, kaikkien suhteiden epävakaisuus on tehnyt lopun sodan paikallistuttamisen mahdollisuudesta suurvaltojen välillä. Joutukoon kapitalistinen maailma sotilaalliseen yhteentörmäykseen Kaukaisessa Idässä tai Puolan — Saksan rajalla tai missä hyvänsä muualla suurten ristiriitain tienristeyksessä — tämä yhteentörmäys merkitsee maailmansodan syntymistä.

Samaan aikaan, kun porvarillinen diplomatia koettaa kömpelöillä käsillään selvitellä toisasteisten ristiriitain kerää, pyrkien tuloksiin vain siellä, missä pula työskentelee sitä varten— kuten vahingonkorvauskysymyksessä — kuolevan kapitalismin luonnonvoimaiset voimat ajavat sotaan ja johtavat proletaariseen vallankumoukseen, sillä velho, joka ne kutsui esiin, maailman porvaristo, on menettänyt vallan niiden yli eikä tiedä, miten niistä selviytyä, sillä mahtavina kasvavat maailman proletariaatin vallankumoukselliset voimat.

Yhteisrintamataktiikasta

KAIKISSA kapitalistisissa maissa kasvaa työläisjoukkojen luonnonvoimainen pyrkimys yhdistää voimat taisteluun kapitalismin hyökkäystä, fasismia, porvarillista taantumusta vastaan, joka mobilisoi kaikki voimansa kriisin kapitalistisin keinoin voittamiseksi. Sosialidemokratia yrittää saada vaikutuksensa alle tämän joukkojen pyrkymyksen suunnatakseen sen parlamentaarisen kretinismin, luonteettomuuden tielle, johtaakseen sen pois vallankumouksellisesta luokkataistelusta, k o m m u n.is mista Kommunististen puolueiden suoritettavana on nyt mitä vaikein tehtävä: työväen perusjoukkojen eristäminen sosialidemokratiasta ja proletariaatin valmentaminen taisteluun vallasta, aikaansaamalla yhteisrintaman pääoman ja porvarillisen taantumuksen hyökkäystä vastaan. Kysymys yhteisrintamataktiikan oikeasta soveluttamisesta käy nykyoloissa koko maailman kommunistisen liikkeen peruskysymykseksi. Yhteisrintaman aliarviointi kommunististen puolueiden taholta nykyään merkitsisi samaa kuin kieltäytyä hyväksi käyttämästä objektiivisesti edullisia mahdollisuuksia. Yhteisrintaman aliarvioiminen nykyisissä olosuhteissa merkitsee samaa kuin tempon vakava hidastuminen, poliittinen uklooni, syrjäviettymys.

Yhteisrintamaliike, samoin kuin koko vallankumouksellinen liikekin, kehittyy epätasaisesti. Luokkataistelun kehityksen erikoispiirteenä sen nykyisessä vaiheessa on vallankumouksellisen nousun äärimmäinen epätasaisuus, kuten Kominternin toimeenpanevan komitean XI täysi-istunto jo vuosi sitten osoitti. Jo silloin Komintern kiinnitti koko maailman kommunistisen etujoukon huomion siihen seikkaan, että «kapitalismin kriisin seurauksena jatkuvasti kärjistyvät kapitalismin perusristiriidat, jotka ensi kädessä ilmentyvät sen heikoimmissa renkaissa, laajojen kansajoukkojen t y y t y m ä ttömyys, kommunismin kasvu, proletariaatin diktatuurin kasvava auktoriteetti toisaalta johtavat porvariston käyttämään diktatuurinsa väkivaltakoneistoa ja toisaalta vallankumouksellisen kriisin edellytysten kasvamiseen useissa maissa.»

Tämä kaksinainen prosessi esiintyy selvimmissä muodoissaan niissä maissa, joissa kriisi ja luokkasuhteet ovat eniten kärjistyneet. Saksassa esim. rinnan vallankumouksellisen

kriisin edellytysten kehittymisen kanssa samanaikaisesti esiintyy voimakas fasismin kasvu. Vallankumouksellisen nousun uudessa, korkeammassa asteessa, joka asettaa kommunistisen puolueen eteen uusia mitä vaikeimpia vallankumouksellisia tehtäviä, havaitsemme myöskin hallitsevien luokkien tekevän kärkevää vastarintaa proletariaatin taistelulle kriisin vallankumouksellisen ratkaisun puolesta, ja sosialidemokraattien uusia, petoksellisia luovimisyrityksiä. Milloin kommunistiset puolueet eivät riittävän taivasti pysty murtamaan porvariston vastarintaa ja paljastamaan sosialidemokratian manöövereja, muuttuu tämä seikka objektiiviseksi lisävaikeudeksi vallankumoukselliselle kommunistiselle etujoukolle.

Sosialidemokratia ja sen luopioasianajajat yrittävät esittää nämä vallankumouksellisen kehityksen esiintuomain tehtäväin vaikeudet työväenliikkeen laskukautena, työväenluokan tappiona, työväenjoukkojen pelkkänä puolustautumisena. Juuri tältä näkökulmalta asiat katsoen luopiot ja trotskilaiset koettavat tyrkyttää työväenluokalle vastavallankumouksellista teoriaansa yhteisrintaman kärsimästä tappiosta, jonka he käsittävät sosialidemokratian hegemoniana, kommunistisen etujoukon antautumisena sosialifasismin edessä. Juuri tällainen käsitys yhteisrintamasta saattoi herra Trotskin aikanaan «vasemmalta» arvostelemaan Kominternin taktiikkaa englantilais-venäläisessä komiteassa ajankohtana, jolloin kapitalismin osittainen vakiintuminen oli pisimmillään. Ja juuri tämä sosialidemokratian edessä alistuminenhan oli hänellä vaikuttimena veljensuudelmalle, jonka hän antoi likaiselle ja veriselle Noske-koiralle muka taistelun käymisen nimessä toista likaista ja veristä koiraa — Hitleriä — vastaan. Ei ole näin ollen sattuma, että niin oikeistolaiset kuin «vasemmistolaisetkin» luopiot aivan samallalailla tanssivat sosialifasistien pillin mukaan koettaen suunnata koko yhteisrintamataistelun **yksinomaan** porvariston fasistista taistelujärjestöä vastaan (esim. Saksassa yksinomaan hitleriläistä fasismia vastaan), siten tukahduttaen proletariaatin kokonaistaistelun kriisin vallankumouksellisen voittamisen puolesta porvaristoa vastaan, porvaristoa, joka taistelee (esim. von Papenin hallituksen politiikkaa vastaan Saksassa).

Yhteisrintama on paitsi työväenluokan puolustusta, myöskin hyökkäystä. Vallankumouksellisen nousun oloissa, ottamalla huomioon tämän nousun koko epätasaisuuden, on työväenjoukkojen korkeampien vallankumouksellisten päämäärien saavuttamiseen suuntautuneen korkeamman aktiivisuuden esiintyminen merkittävä saavutuksena. Juuri tämä on tehnyt mahdolliseksi taktiikan «luokka luokkaa vastaan» proletariaatin sodan jälkeisen vallankumouksen kehityksen toisesta aikajaksosta kolmanteen siirryttäessä. Ja jo silloin Kominternin VI kongressi käsitellessään yhteisrintamataktiikan uusia muotoja kasvavien luokkataistelujen yhteydessä, kaikin voimin korosti, että «tämä taktiikka (sosialidemokratian vastaisen taistelun kärjistyminen — Toim.) muuttaa muotojaan, mutta ei suinkaan menetä yhteisrintamataktiikan pääsisällystä».

«Taistelun kärjistyminen sosialidemokratiaa vastaan siirtää jyrkästi painopisteen yhteisrintamaan alhaalta päin, mutta se ei poista, vaan päinvastoin lisää kommunistien velvollisuutta tehdä ero toiselta puolen todella harhautuneiden sosialidemokraattisten **työläisten** ja toiselta puolen imperialismin edessä matelevan sosialidemokraattisen johdon välillä. Samoin tunnussana: taistelu **joukoista,** (sekä vielä porvaripuolueiden, että sosialidemokratian mukana kulkevista), ollenkaan poistu päiväjärjes-

tyksestä, vaan päinvastoin nousee Kommunistisen Internationalen kaiken työn keskiöksi (Kominternin VI kongressin teesit).

Mutta jos tämä oli oikein kolmannen kauden alussa, niin vielä suuremman merkityksen se saa nykyään, kapitalismin vastakohtien äärimmäisen jännittyneisyyden oloissa. Näiden ristiriitojen käyttäminen edellyttää työväenjoukojen yhteisrintaman toteuttamista vallankumouksellista taistelua varten. «Yhteisrintamataktiikka on ollut ja on **vallankumouksen** eikä rauhallisen **kehityksen** menettelytapa» (Kominternin V kongressin teesit).

Yhteisrintama ei tietysti ole työväenluokan pelkkää puolustusta, eikä pelkkää hyökkäystä. Mutta «kommunistisen puolueen velvollisuus on muuttaa jokainen taistelu hyökkäykseksi kapitalistista yhteiskuntaa vastaan». Se, joka kieltää periaatteen hyökkäämisestä kapitalistista yhteiskuntaa vastaan, «se luopuu kommunismista». Sentähden objektiivisten ja subjektiivisten tekijöiden täsmällinen arvio kussakin etapissa, vain kapitalistisen kriisin kehityksen tarkka analyysi, vain vallankumouksellisen nousun voimakkuuden täsmällinen arviointi tässä tai tuossa maassa ja tässä tai tuossa proletariaatin ryhmässä kussakin kapitalistisessa maassa erikseen saattavat olla kommunististen puolueiden menettelytapaohjeina suhteessa sosialidemokraattisiin työläisiin, sosialidemokraattisten johtajien konkreettisen paljastamismenetelmän ja alhaalta toteutettavan yhteisrintamataktiikan sovelluttamismenetelmän osottimina.

* * *

Mitkä sitten ovat ne metodit, joilla lähennymme sosialidemokraattisia työläisiä? Mitä enemmän kriisi kehittyy, sitä enemmän luhistuu taloudellinen pohja sosialidemokratian ja samalla sitä seuraavien työväenluokan ryhmien alta, sitä enemmän huojuu pohja sosialidemokratian jalkojen alla, alkavat ei vain vähävaraisempien proletaaristen ryhmien, jotka ovat työläisaristokratian ja sosialidemokraattisen puolueen sokaisemia, vaan osaksi myöskin vanhempien kaaderien joukkoc:oamiset. Tätä prosessia eivät voi pysäyttää «vasemmistolaisten» sosialidemokraattisten ryhmien (Seidevitzin «puolue» Saksassa, Smithin ja Fimmen «puolue» Hollannissa jne). puuhat saada aikaan uusi 2½ internationale, enempää kuin oikeistolaiset ja «vasemmistolaiset» luopioiden ryhmätkään, jotka muodostavat nyt kansainvälisen sosialifasismin elimellisen osan.

Hollannin sosialidemokraattisen puolueen hiljattain pidetyssä puoluekokouksessa puolueesta myöhemmin erotettujen ja sittemmin oman ryhmänsä muodostaneen opposition edustajat perustelivat sosdem johtajiin kohdistamaansa «ankaraa» kritiikkiä sillä, että elleivät he siten menettelisi, niin sosialidemokraattiset työläiset alkaisivat joukottain siirtyä kommunistien puolelle. Tästä johtuu itse sosialidemokratian «vasemmistolaisen» demagogian kasvava voimistuminen, joka demagogia lisääntyy päivä päivältä.

Sosialidemokratia, joka vielä aivan hiljakkoin (yhdessä brandlerilaisten ja trotskilaisten luopioiden kanssa) yleensä kielsi kriisin olemassaolon, nyt (yhdessä brandlerilaisten ja trotskilaisten luopioiden kanssa) saarnaavat valtiokapitalismin «uudesta aikakaudesta» hallinnon «korkeimpana muotona» ja sosialismiin «siirtymisen asteena», pitäen miljoonien veronmaksajain ryöstämistä tuhoutuvien kapitalististen pankkien etujen vuoksi tänä uutena ajanjaksona.

Vaatimus «tärkeimpien pankkien ja teollisuusalojen kontrolloimisesta» (kapitalismin oloissa) on tullut melkein yleiseksi kaikille Euroopan so-

sialidemokraattisille puolueille. Tällaisen vaatimuksen on viime aikoina esittänyt Saksan reformistinen ammattiliitto meluavassa «pelastusohjelmassaan» — kapitalismin kriisistä pelastamisohjelmassaan tietysti! Puolan sosdem puolueen keskuskomitea, imperialismin erikoisesti koeteltu ase SNTL vastaan, joka erikoisesti käyttää «vasemmistolaisia» manoveereja, on vahvistanut ohjelman «kriisin mitä pikaisimmasta lieventämisestä». Tässä ohjelmassa on paitsi «tuotannon kontrollia» myöskin «ulkomaankaupan monopooli», jonka toteuttaminen nähtävästi jätetään niinikään vanhalle, koetellulle «sosialistille» — Pilsudskille.

Sosialidemokratia, joka suhtautuu mitä suurimmalla ylenkatseella työttömiin, pitäen heitä luokastaan sortuneina ryysyläisinä, ajaa työttömät ammattiliitoista ja kasvattaa työväestön aristokratian ja ammattiliittojen riveissä syvää halveksumista järjestymättömiin, ammattitaidottomiin työläisiin ja työttömiin, tämä sama sosialidemokratia koettaa nyt saada johtonsa alaiseksi työttömien liikehtimisen, perustamalla heitä varten erikoisia työttömien ammattiliittoja.

Sellaisia järjestöjä perustetaan nykyään Saksassa ja Englannissa. Eikä ole kummakaan. Englannin työttömien liike vuoden 1931 lopussa oli tämän maan työläisten valtavinta liikehtimistä sitten vuorityöläisten sankarillisten taistelujen v. 1926. Saksan kommunistisen puolueen johdolla voimistuu työttömien vallankumouksellinen liike. Samanaikaisesti sadattuhannet työttömät, jotka kapinoivat heidät fyysillisen ja moraalisen tuhon partaalle saattanutta kapitalistien hallintoa vastaan, mutta jotka eivät vielä ole kohonneet tietoisen vallankumouksellisen taistelun asteelle, ovat liittyneet Hitlerin taistelujärjestöihin, mikä kieltämättä merkitsee hetkellistä viivytystä tiellä oikeaan vallankumoukselliseen taisteluun kapitalistista järjestelmää vastaan. Ranskassa sosialistinen puolue, joka yhdessä porvarillisten radikaalien kanssa «voitti» vaaleissa, on tietoisesti asettunut kielteiselle kannalle välittömään hallitukseen osallistumiseen nähden välttyäkseen joutumasta huonoon huutoon työläisjoukkojen keskuudessa. Lopuksi on II internationalenkin pakko peittää aktiivinen osuutensa sodan valmisteluissa SNTL:a vastaan provokatoorisilla päätöksillä SNTL:n «suojelemisesta».

Mutta tuskin millään alalla sosialidemokraattien häpeämätön petos ja petturimainen demagogia esiintyy niin laajassa mitassa kuin kysymyksessä proletariaatin yhteisrintamasta. Emil Vanderwelde, II internationalen vanha asianajaja, hänelle ominaisella tosi-sirkus-paatoksellaan Moprin kokouksessa Brüsselissä löi rintoihinsa ja deklamoi onnellisesta hetkestä, jolloin kommunistiset ja sosialidemokraattiset työläiset tulevat taistelemaan samoilla barrikaadeilla. Itävallan sosialidemokraattinen **Arbeiter Zeitung** Preussin valtiopäivävaalien ollessa kuumimmillaan julisti: «Kommunistit eivät vieläkään halua ymmärtää, että vain proletaaristen voimien yhdistäminen saattaa lyödä takaisin fasistisen diktatuurin uhkaavan katastroofin. Kaikkien ristiriitojen on väistyttävä tämän päävihollisen vuoksi... Tällaisena vaaran hetkenä ei työväenluokan keskuudessa tule olla minkäänlaista suuntataistelua...»

Siten sosialidemokratia, joka porvariston etujen vuoksi on hajoittanut työväenliikettä asettamalla vastakkain proletariaatin ylempien kerrosten ja perusjoukkojen edut, koettaa nyt uudelleen porvariston etujen vuoksi hajottaa työväenjoukkoja, mutta tällä kertaa yhteisrintaman lipun alla, yhteisrintaman, jolla se käsittää itseään.

«Imperialismin kautena porvariston onnistui hajoittaa työväenliike, käyttäen määrätyn osan ylivoitoista, työ-

väenluokan ylimpäin kerroksien, työväen aristokratian lahjomiseen, tehden sen pääaseekseen porvarillisen vaikutuksen tunkemiseksi työväenluokkaan. Tästä työväenluokan huippukerroksesta tuli porvarillisten työväenpuolueiden (II internationale) perusaines. Porvarilliset työväenpuolueet (II internationale), jotka ovat porvarillisen vaikutuksen työväenluokkaan tunkeutumisen pääjohdattimia ja työväenliikkeen hajaantumisen perustekijöitä, ovat porvariston yhteiskunnallinen päätuki» (Lenin).

Kommunististen puolueiden, jotka ovat koko työväenluokan yhteisten etujen ainoina ilmaisijoina ja jotka yksinään ovat «proletariaatin yhdistymisen ajajia sen etujen puolesta käytävän taistelun pohjalla» (Kominternin III kongressi), on osattava käyttää sellaisia yhteisrintaman metodeja, jatka raivaavat kommunistiselle etujoukolle tien sosialidemokraattisten työläisten ja reformististen ammattiliittojen jäsenjoukkojen keskuuteen, sosialidemokraattisille työläisille kussakin etapissa ymmärrettävällä tavalla paljastavat heidän johtajiensa petoksellisen roolin ja estävät yhteisrintamataktiikan vääristelyt, mitkä kiertämättömästi johtaisivat sosialidemokratian hegemoniaan ja työväenluokan tappioon. Ei lahkolaisuutta eikä likvidaattoriutta yhteisrintamataktiikassa!

Sosialidemokratia on **puolustusasemassa.** Se koettaa **käyttää** yhteisrintaman aseita saadakseen **alotteen** käsiinsä ja siirtyäkseen hyökkäykseen kommunismia vastaan. Heti kun tämä sille ei onnistu, se heittää yhteisrintamatunnukset roskakoriin ja avoimesti kutsuu hajoittamaan kommunistiset puolueet. Kaikkein selvimmin voi tätä prosessia seurata Saksan esimerkistä, jossa sosialidemokratia, valmistettuaan «pienemmän pahan» teoriallaan tietä Hitlerin voitolle ja von Papenin hallituksen fasistiselle toiminnalle, samalla joukkojen painostuksesta kuumeenomaisesti tarttuu yhteisrintama-tunnukseen. Mutta kun se varmistuu siitä, että sen ei onnistu käyttää tätä tunnusta parlamenttaarisiin tarkoituksiinsa eikä pakoittaa kommunistista puoluetta laahaamaan hännässä, kun se varmistuu siitä, että yhteisrintamasta tulee vallankumouksellisen taistelun ase kapitalismin ja fasismin hyökkäystä vastaan, niin se yhtä kiihkeästi ja karkeasti heittää tunnuksen nurkkaan. Tämä heijastaa joukkojen painostusta ja sosialidemokratian kannan epäluotettavuutta.

Saksassa saaduilla yhteisrintamataktiikan kokemuksilla on suuri kansainvälinen merkitys, sillä täällä on Saksan kriisin erikoisuuksien (Versaillesin rauha) vuoksi muodostunut mitä jännittyneimmät luokkasuhteet. Saksassa on poliittisesti ja teoreettisesti voimakkain sosialidemokraattinen puolue, joka yrittää siirtää maassa voimakkaasti kasvavan yhtenäisyysliikkeen parlamenttaarisille raiteille. Sosialidemokratian ohella täällä on subjektiivinen tekijä, kansallissosialistinen liike, joka yrittää hajottaa työväenliikettä, paitsi yhteiskunnallisella, myös kansallisella demagogialla («vain Versailles on syynä Saksan proletariaatin kaikkiin kärsimyksiin»). Täällä on lisäksi voimakas kommunistinen puolue, joka on käynyt pitkän koulun taistelussa sosialidemokratiaa, oikeistolaista ja «vasemmistolaista» opportunismia vastaan omissa riveissään.

Saksassa nimenomaan viime aikoina, von Papenin hallituksen valtaantulon yhteydessä, on muodostunut uusi tilanne. Saksa on lähtenyt fasismin diktatuurin tielle. Ja jos me toisaalta näemme sosialidemokraattisten johtajien yrittävän käyttää työläisten fasisminvastaisia yhtenäisyyspyrkimyksiä taisteluun kommunistista puoluetta vastaan, niin toisaalta on merkittävä sosialidemokraattisten **työläisten todella voimakas pyr-**

kimys taisteluun fasismia ja pääoman hyökkäystä vastaan. Näin ollen yhteisrintaman kaikkien probleemien ratkaisussa on lähdettävä tämän uuden tilanteen arviosta. Tämän yhteydessä tulee erittäin terävänä esiin yhteisrintaman aliarvioimisen ja sen opportunistis-likvidaattorisesti käsittelemisen vaara.

Mihin pyrkivät sosialifasistit?

Ennen kaikkea sosialidemokratia pyrkii suuntaamaan yhteisrintaman (tietystikin sanoissa) yksinomaan **kansallis-sosialistista terroria** vastaan samanaikaisesti ajaen todellisuudessa kaikkien kapitalististen, kriisiä vastaan tähdättyjen toimenpiteiden kannattamisen politiikkaa ja ollen tosiasiallisesti aktiivisesti taistelematta kansallis-sosialistista terroria vastaan (Hamburgin tapahtumt).

Sosialidemokratialle oli tarpeen rauhallinen selkäpuoli valtiopäivävaalitaistelun aikana. Tästä johtui sen terävä reagoiminen kommunistisen puolueen yhteisrintamakutsuun, joka oli osoitettu sosialidemokraattisille työläisille ja reformististen ammattiliittojen jäsenille. Koko sosialidemokraattinen lehdistö vilisi yhteisrintamaa koskevia ohjeita ja johtavia kirjoituksia. Sosialidemokraattiset johtajat kautta Saksan pumppasivat toimitsijansa täyteen ohjeilla, miten on reagoitava siihen epäilemättä suureen vaikutukseen, jonka kommunistien julistus oli tehnyt sosialidemokraattisiin työläisiin.

Vorwärtsin toimittaja Stampfer, eräs taantumuksellisimpia olioita Saksan sosialidemokratiassa, ja Berlinin sosialidemokraattisen järjestön sihteeri Künstler pukivat täsmälliseen muotoon — edellinen Hamburgin soisalidemokraattisen lehden **Hamburger Echo** (Hamburgin kaiku) palstoilla, jälkimmäinen AEG:n (suuri sähköyhtymä) työläisten kokouksessa (Ackerstrasse) — sosialidemokratian luovimisperiaatteet yhteisrintamakysymyksessä. «Sosialidemokratia on saavuttanut kaksi voittoa puolustautumisessa kuluvana vuonna», — tiedoittaa Stampfer johtavassa artikkelissaan. Näillä «voitoilla» Stampfer, kuten koko sosialidemokratiakin, käsittää Hindenburgin valitsemista presidentiksi («eihän kuitenkaan Hitler tullut valituksi») ja Preussin valtiopäivävaaleja (eiväthän kansallis-sosialistit kuitenkaan saaneet ehdotonta enemmistöä). Näihin kahteen «voittoon», jotka sosialidemokratia on... kärsinyt, Stampfer uneksi voivansa liittää vielä kolmannenkin — parlamenttivaalit. Sitä varten oli Stampferin tarpeellista puhua «yhteisrintamasta». Yhteisrintama Stampferin mielestä on «kommunistinen laasti», johon hän pelkäsi «tartuttavan», so. menetettävän sosialidemokraattiset työläiset. Siitä johtuivat uhkavaatimukselliset ehdot, joita Stampfer asetti yhteisrintaman edellytyksiksi. Nämä ehdot olivat seuraavat:

a) Kommunistien ja sosialidemokraattien välinen kansalaisrauha koko vaalikamppailujen ajaksi... Kommunistien on lakattava «morkkaamasta» sosialidemokraatteja (herroja Stampfereja samoin kuin Trotskia ja Brandleria ei ollenkaan miellytä heihin varsin lujasti juuttuneet sosialifasistien, petturien ja luopioiden tittelit).

b) Kommunistien on lakattava **esiintymästä** parlamentissa **sosialidemokraatteja vastaan** (Stampferin kielenkäytössä tätä sanotaan yhteisten esiintymisten lopettamiseksi kansallis-sosialistien kanssa).

c) Yhteisrintama merkitsee vain välipuhetta kahden puolueen keskuskomiteain välillä.

Künstlerin esiintyminen työläisten kokouksessa oli samanluontoista. «Ovatko kommunistijohtajat valmiit — kysyi Künstler paatoksella — lyömään fasismia, tuota työväenluokan verivihollista ja siinä tarkoituksessa **valtiopäivävaalien aikana pitämään**

voimassa kansalaisrauhaa, so. keskeyttämään kaikki hyökkäilynsä kesäkuun 31 päivään asti.» Samassa hengessä, mutta vieläkin peittelemättömämmin, esiintyi reformististen ammattiliittojen yhtymä erikoisessa kirjeessään yhteisrintamasta. «Sikäli kuin kommunistit eivät ajattelekaan kansalaisrauhaa vaalien aikana, ei RAY näe minkäänlaisia mahdollisuuksia yhteisrintamalle». Ja edelleen: «Yhteisrintama olemme me, RAY.» «RAY:n riveissä on yhteisrintama-ajatus toteutettu mahdolilsuuksien rajoissa.»

Siten siis, sosialidemokraattien ja ammattiliittobyrokraattien käsityksen mukaan, yhteisrintama on sama kuin ammattiliitot ja sosialidemokraattinen puolue. Yhteisrintaman tarkoitus on vapauttaa sosialidemokratian kädet parlamenttivaaleissa, jolloin sosialidemokratian on vastattava kaikesta fasismin auttamisesta valtaan Saksassa, Brüningin dekreeteistä, «pienemmän pahan» taktiikastaan, työttömien ennenkuulumattomasta kurjuudesta, Hindenburgista ja kansallis-sosialistien sietämättömästä terrorista. Sosialifasistit ja heidän luopiolakeijansa, jotka aina ja keskeytymättä kirkuvat siitä, että yhteisrintamatunnus on kommunistisen puolueen luovimistaktiikkaa, aivan avoimesti lausuvat julki, miten he aikovat manoveerata pettääkseen työväenluokan, pelastaakseen Saksan kapitalismin ja oman nahkansa. Ei ole muuta yhteisrintamaa kuin «rautainen rintama» (sosialidemokratia), ilmoittaa sosialidemokraattinen iltalehti **Abend.** «Auttakoot kommunistit meitä pääsemään parlamenttiin», se on koko sosialidemokraattisen propagandan pääsisältö vastaukseksi yhteisrintamatunnukseen, joka esitetään laajojen työläisjoukkojen taholta alhaalta käsin. Varsin kiintoisia ovat tässä suhteessa jotkut päätöslauselmat, joita on hyväksytty kokouksissa, joissa sosialidemokraattien vaikutus on ollut ratkaiseva. «Että tulevissa valtiopäivävaaleissa ei menetettäisi yhtäkään työläisääntä, suosittelee kokous kummallekin puolueelle tämän estämiseksi vaalilistojen yhdistämistä, kuten tekevät porvarillisetkin puolueet» (AEG:n kaabelitehtaan kokous Berlinissä, missä sosialidemokraateilla oli enemmistö).

Yhteisrintama tämän mukaan siis olisi kahden puolueen vaaliliitto, jossa lisäksi jo ennakolta edellytetään **sosialidemokratian hegemoniaa.** Mutta ellei tämä vetele, jos reformistien petollinen vasemmistomanoveeri paljastuu joukoille, niin sosialidemokraattisen puolueen keskuskomitea kieltää alaisiltaan järjestöiltä ja näiden järjestöjen jäseniltä kaikenlaisen yhteisen toiminnan kommunistien kanssa, koska kommunistien yhteisrintama on «sosialidemokratian vastainen» rintama.

«Saksan KP:n KK:n, kommunististen johtajien ja kommunistisen lehdistön omista tunnuksista ilman vähintäkään kaksimielisyyttä ilmenee, että näiden piirien niin sanottu fasisminvastainen toiminta todellisuudessa ei ole mitään muuta kuin sosialidemokratian vastaista toimintaa. Aivan kiinteästi ilmoitetaan, että sosialidemokraattisten johtajien kanssa ei ole minkäänlaista yhteisrintamaa. Saksan KP:n KK:n kiertokirjelmässä 4. IV. osoteṭaan, että pääisku on suunnattava sosialidemokraatteja vastaan... Jokainen poliittisesti tietoinen henkilö tietää, että menestykselliset sopimukset voidaan saada aikaan vain keskusjohtojen välillä. Paikalliset neuvottelut aiheuttavat yhtenäisyyden asemasta vain epäselvyyttä ja hämmennystä. Niitä on mitä ankarimmin vältettävä.»

Tämä asiakirja murhaavasti paljastaa sosialidemokraattiset johtajat. He tuntevat hyvin sen suuttumuksen, mitä heidän petturipolitiikkansa nostattaa sosialidemokraattisten joukkojen keskuudessa. He tuntevat miten

pohja vajoo heidän jalkainsa alta. Ei yhdessäkään maassa ole niin voimakkaasti kuin Saksassa tuntunut sosialidemokraattisen johdon kuumeenomainen horjunta yhteisrintamatunnuksen kaappaamisesta avoimeen alotteen tekoon kommunistisen puolueen maan alle ajamiseksi. Eikä missään maassa nämä ole **kaikissa tapauksissa** kohdanneet sellaista joukkojen torjuvaa **painostusta** kuin juuri Saksassa. Saksan sosialidemokraattisen puolueen keskuskomitean ilmoituksessa on eräs tosiasia. Koska kommunistisen puolueen ajama yhteisrintama on yhteisrintamaa proletariaatin luokkataistelua varten, so. yhteisrintama jokaisessa vähänkin tärkeässä, kapitalistista kriisin voittamista vastaan tähdätyssä proletariaatin taisteluesiintymisessä, koska se merkitsee sosialidemokratian kuolemaa joukkojärjestönä ja kapitalismin asioimistona työväenluokan riveissä, niin sikäli kommunistisen puolueen yhteisrintama, so. proletariaatin todellinen yhteisrintama, on sosialidemokratian vastainen.

Juuri siksi on erittäin tärkeä nykyisissä oloissa kommunistisen etujoukon selvä periaatteellinen kanta.

Ennen kaikkea yhteisrintama ei ole jotakin kommunistisen puolueen koko työstä abstraktisesti eristettyä. Se on elimellinen osa kommunististen puolueiden ja vallankumouksellisten ammattiliittojen koko joukkotyöstä. Joukkojen pyrkimys yhteisrintamaan on luonnonvoimaista, mutta yhteisrintama ei muodostu omalla painollaan: se on järjestettävä ja järjestettävä etukädessä proletariaatin jokapäiväisestä taistelusta lähtien. «Jokainen joukkojen vaatimus on otettava lähtökohdaksi vallankumouksellisille esiintymisille, jotka vähitellen sulautuvat yhteiskunnallisen kumouksen mahtavaksi virraksi» (KI:n III kongressi).

Toiseksi, kommunistiselle puolueelle ei yhteisrintama ole mikään manööveri. Kommunistisen etujoukon tehtävänä on tämän yhteisrintamataktiikan perussäännön juurruttaminen syvälle laajoihin proletaarisiin joukkoihin. Saksan proletariaatin kommunistinen etujoukko pyrkii yhteisrintaman avulla saamaan liikkeelle proletariaatin ratkaisevat kerrokset Hitleriä vastaan, von Papenin hallituksen fasistista politiikkaa vastaan, jota todellisesti tukee sosialidemokratia.

Kolmanneksi, agitatio- ja propagandametodeissa on, ottamalla huomioon sosialidemokraattisten työläisten luokkatietoisuuden kypsyysasteen ja tätä kypsyysastetta yliarvioimatta tai aliarvioimatta, muistettava, että sosialidemokraattiset vakiintuneet tottumukset ja parlamenttaariset harhat ovat varsin voimakkaat sosialidemokraattisen puolueen ja reformististen ammattiliittojen riveissä, että on paljon helpompaa saada sosialidemokraattinen työläinen esiintymään fasismin ja pääoman hyökkäystä vastaan (vieläpä vaikka hänen puolueensa ei tähän esiintymiseen osallistuisikaan) kuin itse sosialidemokraattista puoluetta ja sen johtajia vastaan. On välttämätöntä **askel askeleelta nostaa** sosialidemokraattisen työläisen ja ammattiliittojen jäsenen luokkatietoisuuden tasoa, konkreettisesti osottamalla, että vain kommunistinen puolue todella ajaa työläisten niin jokapäiväisiä kuin yleisiäkin vaatimuksia ja on oikea työväenjoukkojen johtaja, niin niiden **jokapäiväisessä kuin yleisessäkin taistelussa.** Tämä ei edellytä sosialidemokraattisen puolueen yhteisrintamataktiikan arvostelun heikkenemistä, vaan voimistuttamista. Se ei merkitse menneiden asioiden unohtamista, kuten ajattelevat jotkut opportunistit kommunistisen etujoukon yksityisissä renkaissa, vaan päinvastoin sosialidemokratian petturiosuuden yhä järjestelmällisempää ja peräänantamattomampaa selvittämistä. Se mer-

kitsee kommunistisen puolueen johtoosuuden voimistuvaa korostamista ainoana puolueena, joka kykenee toteuttamaan proletariaatin luokkayhtenäisyyden.

Yhteisrintaman tehtävää eivät helpota, vaan päinvastoin kymmenkertaisesti vaikeuttavat niiden yksityisten tovereiden puheet, jotka yhtenäisyyden nimessä ja yhtenäisyyden itsensä vuoksi ovat valmiit luovuttamaan hegemonian sosialidemokratialle, puheet siitä, että ei ole tärkeää, mikä puolue on taistelun johdossa. «Kommunistisen puolueen perusvaatimukset ja periaatteet muodostavat sen ainoan pohjan, jolla työväenjoukot voivat jälleen yhtyä, sillä niihin sisältyy proletariaatin taistelun kaikki tarpeet. Tämän takia kaikki sosialidemokraattiset puolueet ja suunnat ovat proletariaatin hajaantumisen ja osasiin pirstomisen edistäjiä, samanaikaisesti kuin kommunistiset puolueet edustavat yhtenäistyttävää tekijää» (Kominternin III kongressin teesit taktiikasta).

Neljänneksi, muutamat toverit ajattelevat, että fasismin kasvaessa Saksassa sosialidemokratia lakkaa olemasta pääporvariston tärkein yhteiskunnallinen tuki. Kommunististen puolueiden on todellisen yhteisrintaman toteuttamisen nimessä päättävästi torjuttava nämä opportunistiset pyrkimykset siksi, että sosialidemokratia — siinä onkin sen historiallinen tehtävä — **on ollut, on ja vastakin tulee olemaan** porvariston pääase työväenluokan hajoittamisessa, s.o. **porvariston tärkein yhteiskunnallinen tuki.** Joku toveri Z. Z. Itävallan kommunistisen puolueen lehdessä (**Kommunist** n:o 34) esittää virheellisesti sosialidemokraatit ja kansallissosialistit kahtena samanarvoisena porvariston yhteiskunnallisena tukena. Sellainen heikentää eikä vahvista taistelua sosialidemokratiaa vastaan, varsinkin sellaisessa maassa kuin Itävalta, jossa pieni kommunistinen puolue taistelee suurta, työläisten hienonovelassa pettämisessä koulíintunutta bauerilaista sosialidemokratiaa vastaan.

Viidenneksi, tästä kaikesta seuraa kiertämättömästi päättävä taistelu yhteisrintaman muuttamista vastaan **liittoutumaksi sosialidemokratian kanssa.** Hollannin kompuolue, joka yleensä on merkittävästi edistynyt joukkotyössään viime vuoden kuluessa, mekaanisesti sovittaessaan Saksan kommunistisen puolueen **työläisille** osottamaa julistusta valmeudesta yhteiseen taisteluun minkä järjestön kanssa tahansa määrättyjen konkreettisten, työpalkkaa ja yhteiskunnallista vakuutusta koskevien vaatimusten läpiviemiseksi, opportunistisesti väärensi mainitun julistuksen tarkoitusta tekemällä syndikalistis-renegaattiselle järjestölle ja Fimmenin «puolueen» johdolle virallisen ehdotuksen yhteisen neuvottelukokouksen koollekutsumisesta käsittelemään yhteisrintamakysymystä. Ei tule yhtäläisin menettelytavoin ajaa yhteisrintamaa Saksassa ja Hollannissa, jossa kommunistisen puolueen ja sosialifasismin voimasuhteet ovat aivan erilaiset. Se, mitä tekivät hollantilaiset toverit, ei ole oikein missään maassa, ei edes Saksassa. Kommunistisen puolueen ja sosialidemokratian välisestä blokista ei voi tulla kysymystäkään. **Blokki** käytännössä merkitsee kansalaisrauhaa, hengähdysaikaa sosialidemokratialle, sosialifasististen johtajien auktoriteetin lujittumista joukkojen keskuudessa, so. loittonemista käytännössä proletariaatin vallankumouksellisesta yhteisrintamasta.

Kuudenneksi, yhteisrintaman riittämättömyys Saksassa näihin aikoihin asti ilmenee siinä, että tämä yhteisrintama pääasiallisesti suuntautuu taisteluun Hitlerin fasismia vastaan ja vähemmän pääoman ja von Papenin hallituksen työväenluokkaan kohdistamien hyökkäysten takaisin lyömiseen. Vähääkään heikentämät-

tä taistelua hitleriläistä kansallis-sosialismia vastaan, yhdistäen tähän taisteluun joukkojen, myöskin sosialidemokraattisten joukkojen, koko vihan fasistista terroria vastaan. Järjestäen ja johtaen tätä taistelua, kommunistien on taitavasti **yhdistettävä** se taisteluun kapitalismin hyökkäystä vastaan kokonaisuudessaan. Tämä taas merkitsee sosialidemokratian petturiosan voimistuvaa paljastamista.

Kommunistien on taitavasti yhdistettävä toverillisen sosialidemokraattisiin työläisiin ja reformististen ammattiliittojen jäseniin lähentymisen metodi, vakuuttamisen ei-komentelemisen metodi, ohjausmetodi yhteisrintamataktiikan johdonmukaiseen toteuttamiseen alhaalta käsin, selvään periaatteelliseen kannanottoon suhteessa sosialidemokratiaan, sovittelemattomaan suhtautumiseen kaikkiin opportunistisiin yrityksiin lieventää taistelua sosialidemokratiaa vastaan, joka on tärkeimpänä edellytyksenä oman luokan valtaamiselle (loistavana esimerkkinä tästä esitettäköön 23 tuhannen vuorityöläisen lakko Brückessä, Tshekko-Slovakiassa, jossa 50-henkistä lakkokomiteaa johti yhdeksän kommunistia oikean yhteisrintamataktiikan avulla).

«Missä eroaa vallankumouksellinen taktiikka reformistisesta taktiikasta? Jotkut ajattelevat, että leninismi on reformeja vastaan, kompromisseja ja sopimuksia vastaan yleensä. Tämä ei ole ollenkaan oikein. Bolshevikit tietävät yhtä hyvin kuin joku toinenkin, että määrätyssä mielessä «on kaikki saavutettu hyvää», että määrätyissä oloissa ovat reformit yleensä, kompromissit ja sopimukset erityisesti, välttämättömiä ja hyödyllisiä.

Asian ydin ei ilmeisestikään ole reformeissa, kompromisseissa eikä sopimuksissa, vaan siinä, miten ihmiset käyttävät reformeja ja sopimuksia» (Stalin: Leninismin kysymyksiä).

Tämä käyttäminen tarkistetaan ensinnäkin johtoa koskevassa kysymyksessä. Mitä vaarallisin esimerkki on se tosiasia, kun tehdaskomitean vallankumouksellinen fraktio jonkinlaisen «korkeimman» yhteisrintaman nimessä häilyy tehdaskomitean reformistisen osan hännillä Leihin kemiallisessa tehdasjättiläisessä Keski-Saksassa ja Keski-Saksan puoluelehti **Klassenkampf** julkisesti tiedoittaa, että ei ole tärkeää kuka johtaa liikettä, kunhan se vain on. Se merkitsee s o s i a l i d emokratian **rinnastamista** kommunistisen puolueen kanssa **toisena** työväenpuolueena. Se merkitsee sellaisten harhaluulojen istuttamista työväenjoukkoihin, että sosialidemokraattiset johtajat muka tulisivat taistelemaan porvaristoa vastaan, pääoman hyökkäystä vastaan. Se merkitsee sen unohtamista, että yhteisrintaman **korkein** aste on, kun sosialidemokraattiset joukot **kääntyvät omia johtajiaan vastaan.** Sellainen taktiikka pitemmälle kehittyneenä kiertämättömästi johtaa **blokki**politiikkaan.

Kommunistisella etujoukolla voi tähän olla vain yksi vastaus:

Ei lahkolaisuutta eikä antautumista yhteisrintamataktiikassa!

(Bolshevik.)

HEIMO RAUTIO

Kirjallisuuden arvostelusta ja sen tehtävistä

SAMAAN aikaan, kun porvarillinen maailma värisee koko olemukseltaan ankaran ja yhä syvenevän taloudellisen kriisin kourissa, luovat Neuvostoliiton työtätekevät proletariaatin ja sen etujoukon, kommunistisen puolueen, johdolla myrskyisesti edistyen uutta sosialistista taloutta ja sosialistista kulttuuria.

Kapitalistisessa maailmassa me näemme vararikkoja, tuotannon alenemista, lamaannusta ja yhäti syvenevää työtätekevien joukkojen kurjistumista, luokkasuhteiden terävää kärjistymistä ja kansainvälisten ristiriitojen monimutkaistumista ja jyrkkenemistä. Tämän kaiken taustalla häämöittää jo uuden kansainvälisen imperialistisen sodan verinen haamu, joka päivä päivältä saa yhä konkreettisemman muodon. Se uhkaa miljoonia tuholla ja mittaamattomalla kurjuudella. Kuoleva kapitalismi näkee ainoastaan siinä pelastajansa. Mutta tämän ohella näkevät yhä selvenevin muodoin myös voimistuvan proletaarisen vallankumouksen kapitalismia tärisyttävät piirteet.

Neuvostoliitossa voitokkaasti toteutuva viisivuotissuunnitelma, ja valmistautuminen toiseen 5-vuotissuunnitelmaan, joka kohottaa taloutemme maailman etumaisten kapitalististen maiden talouden tasalle ja sivuuttaa sen, kohottaa kaikkien työtätekevien elintasoa, saattaa taloutemme tykkänään uusille sosialistisille perusteille, ja auttaa meitä juurineen hävittämään kapitalismin jätteet ja toteuttamaan sosialismin. Me näemme työväenluokassa täällä voitokasta luottamusta sosialismin asiaan ja innokasta antautumista sosialistiseen rakennustyöhön, sellaista sankaruutta työn rintamalla, jollaista ei tähänastinen ihmiskunnan historia tunne. Me näemme täällä työtätekevien ainoassa isänmaassa valtion, joka ei harrasta alueensa laajentamiseen tähtääviä valloitussotia, mutta on valmis päättävästi ja peräänantamatta puolustamaan rauhallisen rakennustyönsä edellytyksiä, jos sen kimppuun yritetään hyökätä.

Kapitalistisen maailman kulttuurin me näemme heijastavan samaa kriisiä, mikä taloudellisella alalla on vallalla: tieteitä tärkeästi väärennetään, kouluja suljetaan, taide rappeutuu, kaunokirjallisuus käsittelee joko epätoivoisia tai äärimmäisen kiihoittavia aiheita. Uskonto, taikausko ja niiden uusiaikaisimmat muodot äärimmäisen tapojen rappion rinnalla voittavat alaa.

Sosialistisen rakennustyön ja sosialistisen hyökkäyksen maailmassa me näemme kulttuurin nousevan: tiede yhä laajenee ja syvenee ja tulee suurten joukkojen omaisuudeksi, toteutetaan yleinen pakollinen oppivelvollisuus polyteknillisessä koulussa, taide ja kirjallisuuden eri alat tulevat välittömästi sosialistisen rakennustyön avuksi, niinkuin tiedekin. Me näemme täällä päättävän taistelun kaikkia tieteen ja taiteen rappeutumislimiöitä vastaan, niinkuin me näemme taistelun taikauskoa ja uskontohumpuukia vastaan.

Nämä kaksi toisilleen vihamielistä maailmaa: työväenluokan nouseva sosialistinen maailma ja kapitalismin häviävä maailma seisovat vastakkain alituisessa taistelutilanteessa, luokkataistelussa sekä Neuvostoliiton rajojen sisällä että niiden ulkopuolella.

Kaiken kirjallisuutemme tulee olla osa tästä luokkataistelusta. Sen tulee olla puolueen johtama, niinkuin kaikki luokkataistelukin on. Jo marraskuussa 1905 Lenin kirjoitti:

"Kirjallisuuden tulee olla puoluekantaista. Porvarillisen siveyden vasta-

painoksi, porvarillisen työnantaja-, kauppiaslehdistön vastapainoksi, porvarillisen kirjallisen karrierismin (kiipeilyn) ja individualismin, "baari-anarkismin" ja voitontavoittelun vastapainoksi sosialistisen proletariaatin on kohotettava **puoluekirjallisuuden** prinsiippi, kehitettävä tätä prinsiippiä ja sovitettava se elämään mahdollisimman täydellisessä ja kokonaisessa muodossa". (Lenin, **Kootut teokset,** VIII osa, s. 387.)

Tämä kirjallisuuden leniniläinen puolueprinsiippi sisältyy siihen,

"että sosialistiselle proletariaatille kirjallisuusasia ei voi olla yksityisten tai ryhmien voitontavoittelun aseena, se ei voi yleensä olla yksilöllinen asia, joka olisi riippumaton proletariaatin yleisestä asiasta. Alas puolueettomat kirjailijat! Alas yli-ihmiskirjailijat! Kirjallisuusasian on tultava **osaksi** yleisproletaarisesta asiasta, yhden yhtenäisen suuren sosialidemokraattisen koneiston, joka johtaa koko työväenluokan tietoisen etujoukon liikkeeseen, "pyöräksi ja ruuviksi". Kirjallisuusasiain on tultava kiinteäksi osaksi organisoidusta, suunnitelmallisesta, yhtenäisestä sosialidemokraattisesta puoluetyöstä". (E.m. teos, s. 387).

Nämä Leninin asettamat peruskatsomukset heijastuvat kaikissa puolueemme kirjallisuuden tehtävistä ja kirjallisuudelle asetettavista vaatimuksista tekemissä päätöksissä ja näistä asioista annetuissa ohjeissa. Niinpä kesäkuun 18 p:nä v. 1925 tehdyllä NKP(b):n KK:n päätöksellä asetetaan vaatimukseksi:

"— Kirjallisuuden on oltava — ei työhuoneen (tseha) — vaan suuren luokan, joka vetää mukaansa miljoonat talonpojat, taistelevaa kirjallisuutta — sellaisen tulee olla proletaarisen kirjallisuuden sisällön kehykset."

Tätä samaa periaatetta konkretisoi NKP(b):n KK:n päätös, tehty elokuun 15 p:nä 1931, jossa sanotaan:

"Kirjojen luonteen ja sisällön on kokonaisuudessaan vastattava sosialistisen uudelleenrakentamisen tehtäviä: kirjan on oltava taisteleva ja aktuelli-poliittinen, sen tulee aseistaa laajat sosialismin rakentajain joukot marxilais-leniniläisellä teorialla ja teknillistuotannollisilla tiedoilla. Kirjan tulee olla voimakkaimpana joukkojen kasvatuksen, mobilisoimisen ja organisation välineenä taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön kysymyksissä; kirjan laadun on vastattava kaikkia joukkojen kasvavia kulttuuritarpeita.

Kirjojen tyypin, niiden sisällön, kielen on vastattava niiden erikoista tarkoitusta, sen lukijaryhmän, jolle kirjat ovat tarkoitettu, kehitystä ja vaatimuksia."

Tällainen kirjallisuus meidän on luotava aseeksi sosialistisessa rakennustyössä ja proletariaatin luokkataistelussa. Se on luotava rakennustyön ja taistelun prosessissa laajojen työtätekevien joukkojen osallistuessa tähän luomistyöhön. Tätä yhteyttä Lenin erikoisesti korostaa ja huomauttaa terävästi, että on hävitettävä tuo

"puoleksi oblomovilainen, puoleksi kaupustelijamainen venäläinen prinsiippi; kirjailija kirjoittaa, lukija lukee."

Tällä hän sanoo, että on kirjoitettava sitä, mitä luokkataistelussa tarvitaan, mikä on välttämätöntä, että lukijan on osaltaan puolueen johdolla tuotava esille, se mitä tarvitaan ja luettava oppiakseen luokkataistelua ja sosialistista rakennustyötä varten. Kaikki se, mitä ihmiskunta tähän mennessä on luonut arvokasta, on näin uudelleen muokattava kommunistiseksi sivistykseksi.

Suhteessa porvarilliseen kirjallisuuteen proletariaatti vapauttaa kirjallisuuden porvarillisesta valheesta ja valhevapaudesta, joka on vain naamioitua

"riippuvaisuutta rahakukkarosta, ostosta, toimeentulosta".

"Ja me sosialistit paljastamme tämän teeskentelyn, poistamme petollisen kyltin — emme sitä varten, että saavuttaisimme luokattoman kirjallisuuden ja taiteen (se on mahdollista vain sosialistisessa luokattomassa yhteiskunnassa), vaan sitä varten, että teesken-

televästi vapaan, mutta asiallisesti porvaristoon sidotun kirjallisuuden asemasta saataisiin tosi vapaa **avoimesti** proletariaattiin sidottu kirjallisuus". (E.m. teos, s. 389).

Siitä, miten on suhtauduttava porvarilliseen ja varsinkin klassilliseen kirjallisuuteen, antaa oivan esimerkin se, miten Lenin suhtautui Tolstoihin, josta hän on kirjoittanut useita kertoja. Hän tuomitsee Tolstoin ideologian kokonaisuudessaan proletariaatille vaaralliseksi ja osoittaa sen ristriidat.

"Yhtäältä kaikkein selvintä realismia, mitä maailmassa löytyy, joka poistaa kaikki ja kaikenlaiset naamiot; toisaalta saarnaa kaikkein likaisimmasta asiasta, mitä maailmassa löytyy, nimittäin uskonto — pyrkimys asettaa pappien tilalle siveellinen usko, s.o. kaikkein hienoimmin kulttivoitu ja siitä syystä erikoisen inhoittava pappismi. Todella
Olet sekä köyhä että kyllähinen,
olet sekä vahva että raihnahinen
— Äiti Venäjä!

Nämä Nekrasovin säkeet asettaa Lenin kuvaamaan Tolstoin ristiriitaisuutta, josta hän samassa kirjoituksessa sanoo:

"Mutta Tolstoin ajatussuunnan ja opin ristiriidat eivät ole satunnaisia, vaan ilmaisevat niiden olojen ristiriitoja, joihin oli joutunut venäläinen elämä XIX vuosisadan viimeisellä kolmanneksella". (Lenin. **Kootut teokset** XII osa, s. 331).

Venäjän talonpoikaisvallankumouksellisuuden hyväntahtoisuus, sen antautuvaisuus käy yhteen T:n ideologian ja opin kanssa. Siksipä Lenin kirjoituksensa otsikossa (syyskuun 24 pnä 1908) nimittääkin häntä «Venäjän vallankumouksen peiliksi».

On siis osattava porvarillista kirjallisuutta käyttää kommunismin oppimista, luokkataistelun oppimista varten.

Jo edellä mainitussa KK:n päätöksessä (18/VI-25) sanotaan suhteesta kirjalliseen kulttuuriperintöön :

Tulee samalla "kaikin keinoin taistella kevytmielistä ja halveksivaa vanhaan kulttuuriperintöön suhtautumista vastaan, sekä samoin taiteellisen sanan mestareihin. Samalla tavalla on käsiteltävä sitä asennetta, joka ei pidä kaikkein tärkeimpänä taistelua proletaaristen kirjailijain ideologisen hegemonian puolesta. Kapitulatiota vastaan yhtäältä ja kommunistista pöyhkeilyä vastaan toisaalta — sellainen on oleva puolueen tunnuslause."

Tätä puolueen ohjetta ei suhteessa porvarilliseen kirjallisuuteen meillä suomenkielisten keskuudessa läheskään aina muisteta. Niinpä A. Leppänen kirjoituksessaan **Marxilaisen kritiikin peruskysymyksistä** kirjoittaa: «Toinen tekijä on se, että meistä usea on tullut joko aikaisemmin tai myöhemmin kapitalistisesta ympäristöstä, omaamatta edes minkäänlaista käsitettä marxilaisesta taideteoriasta. Sen sijaan on meillä porvarillisen kirjallisuuden, s.o. porvarillisen ideologian «paarlastia» liikaakin. Toisessa kohdassa hän valittaa: «Syntyään täkäläinen suomalainen proletariaatti on meillä kovin vähäistä. Väestön suurin osa on talonpoikaistoa, joka vasta aivan viime vuosien aikana on tehnyt ratkaisevan käänteen sosialismin raiteille.» — Miksi tämä täkäläissyntyisten ja kapitalistisesta ympäristöstä tulleiden rinnattain asettelu? Ilmeisesti A. L. tahtoo tällä sanoa, että jos olisi täkäläissyntyistä proletariaattia enemmän, jos sen osan tilalla, mikä on tullut «kapitalistisesta ympäristöstä» olisi täkäläissyntyistä, vailla kapitalismin kuormaamaa «paarlastia», olisi kirjallisuutemme ideologisesti vahvempaa.

Tässä on toveri A. Leppäsellä kahdessa suhteessa epäleniniläinen asenne.

Ensinnäkin kapitalistisissa olosuhteissa luokkataistelun kokemus, kun se yhdistetään marxismiin leninismiin, s.o. luokkataistelun teoriaan ja taktiikkaan koko laajuudessaan, on omansa vain vahvistumaan ideologisessa suhteessa.

Siinä samassa luokkataistelussa on syntynyt itse tämä teoriakin, sen heijastusta, tietoamista on marxismi-leninismi kaikilta osiltaan. Marxilaisen taideteoriankin tulee tyytyä vain olemaan sen kokonaisuuden osana. Riidatonta on, että me neuvosto-olosuhteissa olemme puolueen johdolla siinäkin suhteessa edistyneet. Ja kapitalistisissa olosuhteissa heikon marxilaisen kasvatuksen saaneiden on täällä se jatkuvan vallankumouksellisen käytännön ja teoreettisen opiskelun tietä omaksuttava ja siten tehtävä itsensä kykeneväksi luomaan ideologisesti ja poliittisesti täysipainoista kirjallisuudenkin alalla. Tietenkin tässä niillä, jotka ovat saaneet todellisen neuvostokoulutuksen, on hyvän joukon etumatkaa kapitalistisista oloista tulleihin verraten, mutta heillä on taas etumatkaa luokkataistelun kokemuksen monipuolisuudessa kapitalistisissa olosuhteissa, jotka täällä kasvanut nuoriso tuntee vain välillisesti. Kyllä täällä syntyneen proletariaatin keskuudessa vielä voi tavata hyvinkin paljon proletariaatille luokkana vierasta, vastustettavaa. Sen voittaminenhan se on eräs ideologisen kasvatuksen perustehtäviä. Jos toisin ajattelemme, joudumme vaaralliseen neuvostosyntyisen proletariaatin ihannoimiseen.

Toiseksi A. L. tekee samaksi porvarillisen kirjallisuuden tuntemisen, sen että on sitä lukenut, porvarillisen ideologian kanssa. Se ei tietenkään ole oikein. Siinä hän on oikeassa, että sen lukeminen on tietenkin vaikuttanut, yhdessä ja toisessa suhteesse ehkä johtanut harhaankin, kasannut tarpeetonta «paarlastia». Mutta kysymys ei ole siitä, onko vai eikö ole lukenut porvarillista kirjallisuutta, vaan kysymys on siitä, **miten on lukenut,** onko arvostellen sulattanut lukemansa kommunistiseksi tietoisuudeksi. Se, miten A. L. tämän esittää, johtaa lapsen heittämiseen ulos pesuveden mukana. Hänen sanontansa on tuota kevytmielistä suhtautumista vanhaan kulttuuriperintöön, josta Lenin varoitti ja jota vastaan edellämainittu KK:n päätös velvoittaa taistelemaan.

Tämä vain osoituksena siitä, kuinka tärkeätä on tutkia monipuolisesti puolueen ohjeet kirjallisuuskysymyksestä, jotta säästyttäisiin harhaotteilta. Tietenkin meillä suomenkielisenkin kirjallisuuden alalla päävaarana on se, että kirjoittajamme, tieten tai tietämättään, yrittävät istuttaa porvarillisen ideologian ituja lukijoihin. Näitä Luodon, Helon ym horjahteluja ja S. Pellisen yrityksiä vastaan on ennenkaikkea taistelun tuli kohdistettava. Mutta samalla on osattava leniniläisesti oppia porvarillisestakin kirjallisuudesta, varsinkin klassikoista.

Tässä mielessä on niiden marxilaista arvostelua jatkettava.

Lähtien siitä, minkä puolue ja Lenin asettavat kirjallisuuden tehtäviksi, VKP(b):n KK:n päätöksessä (18/VI-25) määritellään kritiikin tehtävä seuraavalla tavalla:

> "Ylläsanottu yleensä ja kokonaisuudessaan määrittelee kritiikin tehtävät, joka on eräs käytännössäolevia puolueen kasvatusaseita. Minuutiksikaan luopumatta kommunismin pohjalta, perääntymättä rahtuakaan proletaarisesta ideologiasta. paljastaen erilaisten kirjallisten tuotteiden objektiivisen luokka-ajatuksen, kommunistisen kritiikin tulee herkeämättä taistella vastavallankumouksellisia ilmiöitä vastaan kirjallisuudessa, paljastaa "viittojenvaihtajien" liberalismia jne. sekä samanaikaisesti noudattaa erinomaista tahtia, varovaisuutta, pidättäytyväisyyttä suhteessa kaikkiin niihin kirjallisiin kerroksiin, jotka voivat kulkea ja kulkevat proletariaatin mukana. Kommunistisen kritiikin käytännöstä on karkoitettava kirjallisen komentamisen sävy. Vain silloin sillä (kritiikillä) on syvä kasvatuksellinen merkitys, kun se nojaa aatteelliseen etevämmyyteensä. Marxilaisen kritiikin on päättävästi keskuudestaan karkoitettava kaikki syyttävä, puolisivistynyt ja itsetyytyväinen kommunisti-pöyhkeily. Marxilaisen kritiikin on asetettava tehtäväk-

seen — oppia ja sen tulee antaa vastaisku omassa keskuudessaan makulatuurille ja huonolle kyhäilylle."

Tämä ohje on edelleen voimassa. Siinä osoitetaan kritiikin suuntaviivat, joita kaikessa kirjallisuusarvostelussa on noudatettava. Niitä on noudatettava leniniläisesti niin, ettei vain «viheriä elämänpuu» muutu harmaaksi, elämälle vieraaksi, kaavamaiseksi teoriaksi, vaan pysyy todella käytännön kanssa yhteydessä olevana marxilais-leniniläisen teorian osana. Taistellen kaikkia pikkuporvarillisia käsityskantoja vastaan «kirjallisesta vapaudesta» ja «riippumattomuudesta» on noudatettava Leninin ohjetta:

"— tässä asiassa on ehdottoman välttämätöntä varata paljon tilaa henkilöllisille initsiatiiville, yksilöllisille taipumuksille, tilaa ajatuksille ja mielikuvituksille, muodolle ja sisällölle. Kaikki tämä on riidatonta, mutta kaikki tämä todistaa vain sitä, että kirjallisuusosa proletariaatin puolueasiasta ei voi olla kaavamaista yhdenmukaistamista muiden proletariaatin puolueasioiden kanssa (E.m. teos, ss. 387, 398) .

Proletaarisella tavalla käsitetty vapaus, mutta ei ideologian horjunnan vapaus, on siis säilytettävä ja siten edistettävä kirjallisen luomistyön mahdollisuuksia. Mutta se on vapautta proletariaatin diktatuurin rajoissa, proletariaatin ideologisen hegemonian rajoissa. Se on kommunistisen puolueen ohjaamaa vapautta. Ei siis mitään «suitsetonta» vapautta, ei mitään holtittomuutta.

Nykyisin käytävä ideologinen taistelu kaikkea horjahtelua, kaikkea mätää liberalismia ja kaikkia ja kaikenlaisia salakuljetuksia sekä niiden yrityksiä vastaan on erikoisen tärkeätä k a i k e n kirjallisuuden alalla. Tov. Stalinin tunnetussa kirjelmässä annettujen ohjeiden mukaan on meidän suomenkielisessä kirjallisuudessa armotta paljastettava kaikki horjahtelut, virheet ja proletariaatille ja kommunistiselle puolueelle vihamieliset ilmiöt ja yritykset.

On mielihyvällä merkittävä, että arvostelu on viimeaikoina elpynyt. Mutta se on meillä vielä epäsystemaattista ja yksipuolista. Arvostelun kohteeksi on joutunut etupäässä kaunokirjallisuus ja pienessä määrin poliittinen ja yhteiskunnallinen kirjallisuus. Yleissivistävä ja oppikirjallisuus on suurelta osalta arvostelun ulkopuolella.

Tätä arvostelua on meidän kiihotettava ja syvennettävä niin, että se todella kykenee löytämään heikot kohtamme, ja samanaikaisesti terotettava sitä, että arvostelun tulee sekä repiä että rakentaa ollakseen todella marxilais-leniniläistä. Sen tulee olla aikanaan tapahtuvaa. Siten sen on edistettävä lukijain ja kirjoittajain välistä vuorovaikutusta, josta Lenin puhui. Sen on ennakkoarvosteluna autettava kustannustoimintaa välttämään epäpätevän, ideologisesti vieraan kustantamista ja saamaan kustannettavat tuotteet ideologisesti, poliittisesti, tieteellisesti ja taiteellisesti täysipainoisiksi.

Tietenkin on arvostelussa tinkimättä noudatettava yllä jo esitettyä puolueen ohjetta kommunistisesta järkähtämättömyydestä kaikissa suhteissa. Mutta sen on myös varottava yksipuolista ja «puolisivistynyttä» syyttämistä, kommunisti-pöyhkeilyä. Tällainen syyttävä arvostelu tyrehdyttää yritteliäisyyden, lamaannuttaa työtarmoa. Kritiikin on tiedettävä ketä, milloin ja miten on lyötävä. Sellaisesta kritiikistä antavat mainioita esimerkkejä Lenin ja Stalin. Leninin kirje Gorjkille on arvostelijain syytä tältä kannalta tutkia samoin kuin hänen kirjansa **Materialismi ja empiriokritisismi.** Stalinin yllämainittu kirje on esimerkiksi kelpaava. Slutski, Volosevits ovat salakuljettajia, valehtelijoita, parjaajia, puolueen historian väärentäjiä, huijareita, mitkä maininnat he ovat ansainneet.

Mutta miten toisin hän suhtautuukaan horjahtaneisiin tovereihin:

"minä puhun historioitsijoista ilman lainausmerkkejä — meidän puolueemme **bolshevistisista historioitsijoista**, jotka eivät ole vapaat virheistä, virheistä, jotka valavat vettä slutskien ja volosovitshien myllyyn. Poikkeusta ei, ikävä kyllä, tee tässä suhteessa myöskään tov. Jaroslavskij, jonka kirjoittamista NKP(b):n historian kirjoissa on niiden hyvistä puolista huolimatta joukko periaatteellista ja historiallista laatua olevia virheitä." (Stalin. **Muutamista bolsh. hist. kysymyksistä.**)

Me emme saa sekoittaa asioita. Missä on todella mätää liberalismia, puoluevastaisen menshevismin, trotskilaisuuden suvaitsemista, hellittelyä, se on sieltä arvostelun tulella pois kärvennettävä. Mutta missä on ideologisia horjahteluja, virheitä, ne on peittelemättömällä mutta tahdikkaalla bolshevistisella kritiikillä korjattava, oikaistava.

Olisi turmiollinen virhe pitää jokaista horjahtamista mätänä liberalismina ja todella mätää liberalismia vain yksinkertaisena poliittisena tai ideologisena horjahtamisena.

On välttämätöntä todella stalinilaisesti käsittää mitä on mätä liberalismi. Hän itse sen selvittää:

"Minä arvelen, että sitä (**Proletarskaja revolutsija** lehden toimitusta — H. R.) on työntänyt tälle tielle (diskussioon — H. R.) mätä liberalismi, joka on nykyään jonkin verran levinnyt bolshevikkien erään osan keskuudessa. Jotkut bolshevikit ajattelevat, että trotskilaisuus on kommunismin fraktio, totta kyllä sellainen, joka erehtyy ja tekee paljon tyhmyyksiä ja on välistä neuvostovastainen, mutta kuitenkin sentään kommunismin fraktio" (Stalin e.m. kirje.)

Siis mätää liberalismia on suvaitseva, silittelevä ja sovitteleva suhtautuminen siihen, mikä todella on puoluevastaista, vastavallankumouksellista niinkuin esim. trotskismi on. Sellaista vastaan on armotta taisteltava, koska se on vihollinen eikä mitään muuta. Se on armottoman arvostelun tulella pois kärvennettävä. Mutta virheet on peittelemättömän ja tahdikkaan bolshevistisen arvostelun avulla korjattava, oikaistava.

Meillä suomenkielisessä kirjallisuudessa on esimerkkinä salatusta neuvostovastaisesta asioiden käsittelystä agronoomi S. Pellisen **Nuori maamies**, jossa on vallalla yksityistaloudellinen kulakki-ideologia, jonka läpilaskemisessa me olemme horjahtaneet mätään liberalismiin. Kun taas Virtasen, Helon Ruskon ym tuotteissa on joukko ideologisia virheitä ja horjahtamisia.

Arvostelu on järjestettävä niin, että se tehokkaasti edistäisi taistelevan ja aktuelli-poliittisen eri alojen kirjallisuuden kehitystä, ollen samalla tekijä- ja lukijajoukkomme marxilais-leniniläisen kasvatuksen keinona sekä osana siitä taistelusta, jota käydään oikeisto- ja vasemmistoharhasuuntia vastaan puolueen suunnan puolesta. NKP(b):n keskuskomitean päätöksellä (tehty 15/VIII-31) tämä arvostelun järjestäminen asetetaan sekä kustannusliikkeiden että sanomalehdistön tehtäväksi. (Ks. **Kirja**, 1932, n:o 2).

Käännettä tässä suhteessa ei ole vieläkään saatu aikaan suomenkielisen kirjallisuusarvostelun alalla. Sanomalehdistömme ei aikanaan ja johdonmukaisesti suorita sen tehtäväksi kuuluvaa arvostelevaa esittelyä. **Vapauden, Nuoren Kaartin** ja **Punaisen Karjalan** tulisi jokaisessa numerossaan julkaista huolellisesti toimitettu kirjallisuuspalsta, jossa arvostellen käsiteltäisiin ilmestyvää kirjallisuutta. Kunkin alan aikakauslehtien tulisi kehittää oman alansa kirjallisuuden arvostelu (oppi- ja kaikki pedagooginen kirjallisuus **Valistustyössä**, poliittinen ja yhteiskunnallishistoriallinen kirjallisuus **Kommunistissa**, kaunokirjallisuus **Rintamassa** jne). Näiden tulisi organisoida toimituksiensa johdolla asiantuntijabrigadeja eri laitoksien yhteyteen.

Niinikään olisi kysymyksiä valmistamalla ja keskustelutilaisuuksia järjestämällä saatava välittömästi selville lukijapiirien käsitys julkaisemistamme kirjoista ja heidän vaatimuksensa kirjallisuuden sisältöön, kieleen, tyyliin ym seikkoihin nähden.

Käsikirjoituksien ennakkoarvostelua varten, jolla tulee olla sekä kasvattava että kirjojen ideologista, poliittista, tieteellistä, kielellistä ja tyylillistä pätevyyttä tarkistava luonne, olisi muodostettava tieteellisten, taiteellisten ja oppilaitoksien yhteyteen arvostelubrigadeja kirjojen luonteen ja laitosten työn laadun mukaan. Näiden brigadien työtä tulisi ohjaamaan valtion kustannusliike Kirjan kustannusneuvoston toimisto, joka vuorostaan on yhteydessä asianomaisten puolue-elimien, proletkirjailijajärjestöjen ja VKK:n metodisten laitosten kanssa. Tämä ennakkoarvostelu on neuvonantotoiminnan perusosa, se on kirjallisten kantajoukkojen sekä laadullisen että määrällisen kasvattamisen tärkein joukkolaajuudessa vaikuttava keino. Sikäpä siihen onkin asianomaiset laitokset ja järjestöt saatava kyllin vakavasti suhtautumaan, ottamaan sen todella omaksi asiakseen. Vain kollektiivisin voimin voidaan toteuttaa KK:n päätös neuvontatoimiston työn järjestämisestä todella päätöstä vastaavalle tasolle. Vain siten kustannusliike voi täyttää sille kuuluvan

"taistelutehtävän kerätä ja organisoida ympärilleen kaikki kasvavat tekijävoimat, auttaa niitä nostamaan entistä paljoa korkeammalle kulttuurin, tiedon ja ammattitaidon asteelle". (NKP(b):n KK:n päätöksistä 15/VIII-31).

Lopuksi vain arvostelun ja neuvonantotoiminnan tietä me kykenemme kasvattamaan ne uudet voimat, joilla kustannusliikettämmekin KK:n päätösten mukaan on vahvistettava. Arvostelun ja neuvonantotyön tarkoituksenmukaisen järjestämisen tietä meidän on «turvattava menestyksellinen taistelu porvarillisia ja pikkuporvarillisia ideologioita vastaan puolueen päälinjan puolesta». (KK:n päätöksestä 15/VIII-31).

Katsauksia

SODANVASTAINEN KONGRESSI Amsterdamissa oli elok. 27—29 p:nä koolla Maxim Gorjkin, Henry Barbussen, Romain Rollandin ym. alotteesta koolle kutsuttu kansainvälinen sodanvastainen kongressi. Vaikka kapitalististen maiden hallitukset estivät kongressiin pääsyn useiden maiden edustajilta, muodostui kongressista kuitenkin mittasuhteiltaan valtava. Kongressin työhön otti osaa n. 2300 edustajaa. Yksistään Ranskasta oli saapunut yli 500 edustajaa, Saksasta yli 400, Englannista ja Tshekkoslovakiasta 100, Yhdysvalloista, Belgiasta, Sveitsistä ja Itävallasta 50 edustajaa kustakin, Puolasta 20, Skandinavian maista 20, Espanjasta 50 ja Balkanin maista 50 edustajaa.

Kongressilla oli erittäin suuri poliittinen merkitys sen tähden, että se oli todella joukkoluontoinen, että se edusti miljoonia henkisen ja ruumiillisen työn tekijöitä, jotka kongressin kautta osoittivat valmiutensa käydä teoissa taistelua kasvavaa imperialistisen sodan vaaraa vastaan. Kongressi osoitti, että pikkuporvariston ja intelligenssin laajat joukot alkavat varmistua pasifististen pyrkimysten hedelmättömyydestä. Tällä seikalla on kiistaton merkityksensä nykyisin, jolloin kansainvälinen imperialismi erikoisen uutterasti

etsii ulospääsyä kriisistä uuden sodan ja neuvostovastaisen intervention kautta. Kongressi oli todistuksena siitä, että vallankumouksellinen proletariaatti on jo saavuttanut huomattavia menestyksiä välikerrosten ja eritoten intelligenssin irroittamisessa porvariston vaikutuksesta. Tässä mielessä proletariaatti on muodostanut sotakiihkoisille imperialisteille melkoisia vaikeuksia sodan ja intervention poliittisen valmistelun alalla. Kongressi todisti, että porvariston ei enää onnistu pettää joukkoja niin helposti kuin ensimmäisen maailmansodan edellä.

Amsterdamin kongressi oli suuren, viime kuukausina kehittyneen joukkoliikkeen tulos. Erittäin laajaksi muodostui valmistautuminen kongressiin Ranskassa, Puolassa ym. ranskalaisen imperialismin mukaan suuntautuvissa maissa. Itse Ranskassa sadattuhannet työtätekevät osallistuivat, porvariston vastatoimenpiteistä ja sosialifasistien sabotaasista huolimatta, paikallisiin kongresseihin ja Amsterdamin kongressin edustajain valintaan. Erikoisen huomattavaa on, että näihin kokouksiin osallistuivat myöskin sotatarvetehtaiden työläiset ja entiset sotilaat. Ulottuipa kongressiin valmistautuminen Ranskan siirtomaihinkin ja kasarmeihin, missä kongressin kokoontumista myös innokkaasti tervehdittiin.

Puolassa sai kongressiin valmistautuminen myöskin varsin suuren laajuuden. Raivokkaasta fasistiterrorista huolimatta tämä valmistautuminen muuttui laajaksi joukkoliikkeeksi, joka osoitti, että Puolan työtätekevän väestön ja vieläpä intelligenssinkin, joka vielä äskettäin oli kansalliskiihkon läpitunkemaa, keskuudessa on huomattavasti kasvanut valmeus taistella imperialistista sotaa vastaan

Englannissa, Japanissa, Saksassa, Yhdysvalloissa, Baltian maissa, Kiinassa, Intiassa, kaikissa maailman osissa valmistautuminen sodanvastaiseen kongressiin oli ennenkaikkea työtätekevien joukkoesiintyminen proletariaatin hegemonian alaisena. Tämä liike tempasi mahtavaan virtaansa myöskin ne yhteiskunnalliset kerrokset ja intelligenssin ryhmät, jotka tähän saakka ovat olleet sivussa aktiivisesta sodanvastaisesta taistelusta.

Imperialistien yritykset estää kongressin kokoontuminen epäonnistuivat täydellisesti. II internationalen sabotaasi kärsi häpeällisen tappion. Tämä imperialistisen sodan poliittisen valmistamisen esikunta yritti kaikin keinoin estää sen, etteivät kongressiin osallistuisi sosdem työläiset. Se ei onnistunut. Kongressiin osallistui 300 sosdem edustajaa, joita valitsemassa olivat olleet tuhannet sosdem työläiset.

Amsterdamin kongressi epäilemättä auttaa laajoja työtätekeviä joukkoja oppimaan valppaasti seuraamaan imperialistien aikomuksia ja manöövereja sekä heidän sotasuunnitelmiensa kehitystä. Se auttaa työtätekeviä joukkoja olemaan varuillaan ja huomioimaan imperialistisen sodan välittömän valmistamisen merkit. Juuri tälläkin hetkellä on näitä merkkejä havaittavissa. Sotatoiminnot Kaukaisessa Idässä ovat jatkuneet jo kaksi vuotta. Taistelu imperialistien ja ennenkaikkea Englannin ja Amerikan imperialismin välillä kärjistyy. Italialais-ranskalainen, saksalais-puolalainen ja ranskalais-saksalainen ristiriita terävöityy. Sellaisia ovat nämä pahaenteiset merkit. Juuri siksi, että lähestyvän sodan merkit ovat nyt selvemmät kuin koskaan ennen, Amsterdamin sodanvastainen kongressi saa erikoisen merkityksen.

Anti-imperialistisen rintaman ja sodanvastaisen armeijan suurimpana osastona on Neuvostoliitto. Maamme työtätekevät joukot ovat ilmaisseet erikoista mielenkiintoa Amsterdamin kongressia kohtaan. Hollannin porvaristo ei päästänyt neuvostoedustajistoa Amsterdamiin. Tämä nuppineulanpistos oli naurettava ja säälittävä, sillä yritys eristää Neuvostoliiton työtätekevät Amsterdamin kongressista johti vain siihen, että kongressi entistä lujemmin asettui Neuvostoliiton puolustamisen tunnuslauseen taakse. Kaikki todelliset imperialistisen sodan vastustajat ymmärsivät, että Hollannin hallituksen kieltäytyminen päästämästä neuvostoedustajistoa Amsterdamiin ei ole mitään muuta kuin porvariston proletariaatin valtiota kohtaan tunteman raivokkaan vihan ilmaus.

Imperialistien neuvostovastaisia juonitteluja vastaan nousee kaikkien maiden työtätekevien mahtava yhtenäinen rintama. Amsterdamin kongressi todistaa, että tämä rintama lujittuu, että proletariaatin johdon alaisena varttuvat voimat, jotka eivät salli porvariston rankaisematta sytyttää uutta maailmanpaloa. Sodan liekeissä, jos porvaristo sen sytyttää, työtätekevät joukot proletariaatin johdolla hävittävät kapitalistisen järjestyksen, imperialististen sotien lähteen.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen ja Y. Karppanen. Tekn. toim. P. Notko.

Отв. редактор: И. К. Лехтинен. Техн. ред.: П. Нотко.

„Kirja" № 278 Jätetty kirjapainoon 5/IX, kirj. painettavaksi 17/IX

Ленгорлит № 55804. 3 п. л. 65408 зн. на п/л пл, шр. кег. 10. ф. 6. 82x110
Заказ 3039. Тираж. 1800 экз.

Типография „Кирьяпая", Ленинград. Харьковская 9.

Hinta 50 kop.

Финский журнал
„КОММУНИСТИ"

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „КИРЬЯ"
ЛЕНИНГРАД 1932